HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 11/2023 Cena $ 2.50 NOVEMBER 2023

Kostel svaté Kateřiny v Ostravě - Hrabové

Kostel svaté Kateřiny Alexandrijské v Hrabové je jedním z nejstarších a současně i jedním z nejmladších kostelů v Ostravě. Původní dřevěný kostel sv. Kateřiny byl vystavěn ve druhé čtvrtině 16. století ve stylu pozdní gotiky s raně renesančními prvky. Zřejmě kvůli závadě na elektroinstalaci o Velikonocích v roce 2002 téměř do základů vyhořel a následně byla s využitím zachovalých fragmentů z původní budovy postavena jeho věrná kopie. Obnovený kostel svaté Kateřiny byl vysvěcen v roce 2004.

Analýzou původních trámů kostela bylo zjištěno, že dřevěný materiál použitý na jeho stavbu pocházel z jedlových stromů pokácených po roce 1522. Použité architektonické prvky a srovnání stavby s jinými kostely v českých zemích skutečně potvrzují vznik kostela ve druhé čtvrtině 16. století. První písemný doklad existence kostela byl nápis pravé straně hlavního portálu do lodi kostela o smrti Jíry z Cholewa z rodu hrabovských fojtů, který zemřel 1. března 1564.

Kostel nese typické architektonické rysy příznačné pro oblast dřevěné lidové architektury severní Moravy a Horního Slezska. Kostel byl vystavěn na rozhraní pozdně gotického a raně renesančního stylu. Hlavní a boční vstup do lodi kostela zdobily dva pozdně gotické portály ve tvaru oslího hřbetu, avšak půlkruhový portál spojující presbytář kostela se sakristií již nesl patrné znaky rané renesance; portály musely vzniknout na přelomu umění pozdní gotiky a přicházející renesance.

K chrámu se váže lidová pověst, že kostel pochází z Metylovic, kde stál původně a odkud byl přenesen do Hrabové, protože si tam postavili kostel nový. Tuto pověst nelze doložit žádnými prameny a vzhledem k situaci v 16. století lze pokládat, že to bylo nepravděpodobné. Kostel v Metylovicích byl římskokatolický, zatímco Hrabová byla obcí s vírou českobratrskou a představa, že by římskokatolická církev prodala kostel, i když nadbytečný, českým bratřím, je mimo realitu. Obchod by se totiž neodehrával mezi obcemi, ale muselo by to schválit olomoucké biskupství.

Prvním historicky doloženým hrabovským farářem je katolický kněz Vojtěch, který se své funkce ujal roku 1615. Zanedlouho poté však majitelka panství Kateřina, rozená Oršická z Bělkovic, která byla protestantka, nechala kostel zavřít a bránila svým poddaným, aby odváděli faráři povinné církevní desátky. Dne 25. května 1633 začal ve zdejší farnosti působit jako farář řádový kněz Martin Fulkovius, z důvodu nedostatku kněží spravoval též farnosti v Paskově a ve Staré Bělé.

V roce 1660 opavský zvonařský mistr Hans Knauff ulil dva barokní zvony o váze sedm a pět centýřů, tj. přibližně 432 a 308 kilogramů. Těžší zvon byl v roce 1815 nahrazen novým o váze 193 kg, lehčí z nich se dochoval až do roku 2002, kdy se při požáru roztavil. Z roku 1724 pocházel umíráček o váze 23 kilogramů umístěný v malé věžičce nad presbytářem. Během první světové války byly pro potřeby rakousko-uherské armády zkonfiskovány dva zvony o váze 193 a 23 kilogramů, které roku 1925 nahradily dva zvony nové pořízené z veřejné sbírky. Bohužel i tyto zvony neušly zkáze roku 1941, kdy si je odvezla německá armáda.

V roce 1787 byla postavena nová věž předsazená před průčelí kostela. Neznámý tesařský mistr dostal za zboření staré věže, která byla pravděpodobně na hřebeni střechy nad lodí kostela, a za postavení věže nové částku 68 zlatých. Zajímavé je, že spodní část věže byla kromě nosných pilířů zcela otevřená a vlastní vchod do kostela tak tvořily původní dveře. A protože kolem kostela byly pastviny, na kterých se pásli koně, kteří se za deště chodili schovat do prostoru pod věží, říkalo se tomu místu „koňské nebe".

V 80. a 90. letech 18. století bylo zakoupeno nové převážně pozdně barokní vybavení interiéru. V roce 1848 farníci umístili na kůr kostela první varhany, které sloužily k hudebnímu doprovodu liturgie. Na přelomu 19. a 20. století se několikrát uvažovalo díky velkému nárůstu počtu věřících a častým opravám o stavbě nového kostela, avšak místo nového kostela v Hrabové došlo k vybudování nového kostela Panny Marie Růžencové v Hrabůvce a tam vznikla i nová farnost.

Při osvobozovacích bojích na konci druhé světové války prostřelil věž kostela 30. dubna 1945 dělostřelecký granát, avšak věž kostela rychle opravili hrabovští řemeslníci.

Dne 2. dubna 2002 kostel sv. Kateřiny Alexandrijské v brzkých ranních hodinách téměř do základů vyhořel. Díky úsilí Biskupství ostravsko-opavského, statutárního města Ostravy – městského obvodu Hrabová, Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě, Římskokatolické farnosti Ostrava-Hrabová a nemalých finančních příspěvků od soukromých dárců se podařilo kostel obnovit. Projekt kostela vypracoval Ing. arch. Antonín Závada, autorem moderního řešení interiéru byl Ing. arch. Marek Štěpán. Samotnou stavbu kostela provedli řemeslníci stavební firmy Juráň s.r.o. z Francovy Lhoty u Vsetína pod vedením Ing. Karla Juráně. Byly pořízeny dva nové zvony, sv. František z Assisi a sv. Klára. Slavnostní svěcení kostela ostravsko - opavským biskupem Mons. Františkem Václavem Lobkowiczem, O.Praem., se uskutečnilo 27. listopadu 2004.

Interiér obnoveného kostela sv. Kateřiny v Ostravě - Hrabové

V obnoveném kostele se z původního zachovala jen pískovcová dlažba a několik trámů v základech. Do dlaží jsou v některých místech zasazeny zbytky z roztavených kovových předmětů. V zadní části chrámu je vystavena i ohořelá socha sv. Antonína Paduánského z původního kostela.

Dominantou presbytáře je za obětním stolem oltářní archa zhotovená ve stylu starých křídlových oltářů. Zavřená křídla jsou zdobena řezbami s atributy sv. Kateřiny – kolem a mečem. Uprostřed je umístěn svatostánek s motivem kalichu s Kristovou krví – symbolem Eucharistie. Když se oltář otevře, vnitřní ústřední malba představuje sv. Kateřinu rozjímající nad utrpením Krista, kde do kalichu proudí jeho krev a vítězný Pán všem žehná. Boční motivy na křídlech znázorňují příběhy ze života sv. Kateřiny.

Podle: wikipedie a dalších pramenů

Foto na titulní straně:
Obnovený dřevěný kostel sv. Kateřiny v Ostravě - Hrabové

Svatá Kateřina - 25. listopadu

Svatá Kateřina Panna,
milovnice Krista Pána,
hned od své mladosti
skvěla se velkou moudrostí
i jinou všelikou ctností.

Od císaře ukrutného
jsouc do žaláře temného
pro Krista vsazená,
mnohých mysli osvítila,
pravé víře vyučila.

Mudrce když přehádala
a do nebe předeslala,
rozkazem tyrana
ukrutně zmrskaná byla,
pro Krista svou krev vylila.

Vsazená zas do temnosti,
Kristus s velikou jasností
navštívil i těšil.
Zasloužila panna čistá
potěšená být od Krista.

Po tak sladkém potěšení
smála se všemu trápení
Kateřina svatá,
tyrana směle trestala,
víru křesťanskou vyznala.

Hrozné kolo přichystali,
nožmi, hřeby prostrkali,
tím ji mučit chtěli;
než její panenské tělo
tu bolest snésti nemělo.

Neb se hned povětří strhlo,
ukrutný nástroj roztrhlo,
mnoho lidu zbilo.
A protož s štěstím skonala,
Bohu duši odevzdala.

Ó věcí nové a divné,
že místo krve červené
z rány mléko teklo!
Andělé pak tělo vzali,
na hoře Sinaji schovali.

Ó přeslavná mučedlnice,
věrná Krista milovnice,
svatá Kateřino!
Buď naše orodovnice,
buď v potřebách pomocnice.

Upros nám milost u Boha,
naše protivenství mnohá
silně přemáhati,
tebe zde následovati,
potom se k tobě dostati.

Adam Michna z Otradovic
Svatoroční muzika č. 92
(vydáno v Praze 1661)

Sv. Kateřina se narodila kolem roku 289 v Alexandrii v dnešním Egyptě, který v té době byl pod nadvládou Římanů. Pocházela ze vznešeného rodu, byla prý dcerou krále Kosta. Už od mládí se vyznačovala neobyčejnou vzdělaností, ale také mravními ctnostmi, velkou zvídavostí, výřečností a na její původ nezvyklou pracovitostí. Její rodiče zemřeli a tak v paláci žila jen se služebnictvem. Na křest ji připravil poustevník, který ji dal poznat Kristovu nauku a lásku. Podle legendy měla zjevení Panny Marie s dítětem Ježíšem, který se k ní sklonil a navlékl jí na prst zlatý prsten na znamení, že se stává jeho nevěstou. Po probuzení Kateřina spatřila na ruce zářící prsten, klekla a božskému Snoubenci slíbila zachování panenské čistoty. I když byla velice krásná všechny nápadníky pak odmítala.

Když v Alexandrii pobýval císař Maxentius a pořádal okázalé slavnosti na počest pohanským bohům, při kterých všichni pozvaní měli obětovat modlám. Kateřina proti tomu veřejně protestovala a samotného císaře vyzvala, aby se vzdal pohanství a obrátil se na křesťanskou víru. Císař ji postavil před padesát předních učenců a filosofů, kteří se jí snažili křesťanství, tedy víru jen v jednoho Boha rozmluvit. Ačkoliv jí bylo pouhých osmnáct let, dokázala všechny jejich důvody vyvrátit a někteří se obrátili na křesťanskou víru. Ty pak císař nechal zaživa upálit a Kateřinu dal zbít pruty a uvěznit. Ve vězení se Katřině opět zjevil Ježíš Kristus a pomáhali jí andělé. Jednou ji navštívila i císařovna, kterou Kateřina přivedla k rozhodnutí pro křest. Císař ji za to nechal umučit. Jako další obrácený je uváděn vojevůdce Porfyrius, kterého následovali někteří z vojáků.

Nakonec se sám císař snažil Kateřinu získat za ženu, ale ta ho odmítla s odůvodněním, že se již zaslíbila Kristu. Toto prohlášení mělo za důsledek další mučení. Císař nařídil, aby byla připravena čtyři kola opatřená bodci, která ji měla zaživa roztrhat. Po spuštění mučícího stroje však provazy, kterými byla mučednice připoutána povolily a kola, do nichž udeřil blesk z nebe se rozletěla na kusy a zranila mnoho diváků. Mnozí to považovali za zázrak a obrátili se na křesťanství. Císař pak nařídil dívce setnout hlavu. Zemřela roku 307. V legendě je napsáno, že místo krve vytékalo z jejího těla mléko a andělé její ostatky přenesli na horu Sinaj do míst, kde se Mojžíš poprvé setkal s Bohem. Za císaře Justiána I. (527-565) byl nad jejím hrobem vybudován světoznámý klášter sv. Kateřiny. Podle alegorického výkladu legend rozlámané kolo značí pouta smrti rozlomená Kristem, v mléku místo krve je spatřována panenská čistota a jako andělé bývali označováni baziliánští mnichové křesťanského východu.

Sinajský mnich Simeon později část ostatků sv. Kateřiny přenesl do Francie, odkud některé získal Karel IV. pro svatovítský chrám v Praze. Jako vděčný ctitel sv. Kateřiny, jíž přičítal pomoc v bitvě u Modeny, zbudoval na Karlštejně kapli sv. Kateřiny, v kapli sv. Kříže na tomto hradě nechal namalovat také její obraz od mistra Theodorika a v Praze jí postavil chrám s klášterem augustiniánské řehole. Karlu IV. je také připisována staročeská legenda o této mučednici ve 250 verších.

Svatá Kateřina je uctívána jako patronka univerzit, advokátů, filosofů, studentů, pedagogů a teologů, mladých dívek, ošetřovatelek, kolářů a mlynářů a všech umírajících. Je zařazena mezi 14 svatých pomocníků. Jen v Čechách bylo sv. Kateřině zasvěceno 57 kostelů. Její památka se slaví v církevním kalendáři 25. listopadu.

LITURGICKÁ ČTENÍ

33.neděle v mezidobí - 19.listopadu 2023

1. ČTENÍ - Př 31,10-13.19-20.30-31
Čtení z knihy Přísloví.

Řádnou ženu, kdo ji najde? Větší cenu má než perly. Srdce jejího manžela na ni spoléhá, o zisk nemá nouzi. Přináší mu jen prospěch, nikdy škodu po všechny dny svého života. Shání vlnu a len, pracuje radostnou rukou. Svýma rukama sahá po kuželi, její prsty se chápou vřetena. Svou dlaň otvírá ubožákovi, své ráme nabízí chudákovi. Půvab zklame, krása prchne, zato žena, která ctí Hospodina, zaslouží si chválu. Dejte jí z výtěžku jejich rukou, neboť u bran ji chválí její díla.

2. ČTENÍ - 1 Sol 5,1-8
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Co se týká času a chvíle příchodu Páně, není třeba, bratři, abychom vám o tom psali. Víte totiž sami velmi dobře, že onen den Páně přijde jako zloděj v noci. Až budou lidé říkat: „Je pokoj a bezpečí," tu na ně znenadání přitrhne záhuba jako porodní bolesti na těhotnou ženu. Nebudou moci uniknout. Ale vy, bratři, nejste ve tmě, že by vás ten den překvapil jako zloděj. Vy všichni jste přece synové světla a synové dne, noc ani tma nemá nad vámi právo! Nesmíme se tedy oddávat spánku jako ostatní, ale naopak: zůstaňme bdělí a střízliví.

EVANGELIUM - Mt 25,14-30
Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Jeden člověk se chystal na cesty, zavolal si služebníky a svěřil jim svůj majetek. Jednomu dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval. Ten, který dostal pět hřiven, hned šel, podnikavě jich využil a vyzískal pět dalších. Stejně i ten, který dostal dvě, vyzískal dvě další. Ale ten, který dostal jednu, šel, vykopal v zemi jámu a peníze svého pána ukryl. Po delší době se pán těch služebníků vrátil a dal se s nimi do účtování. Přistoupil ten, který dostal pět hřiven, přinesl s sebou pět dalších a řekl: 'Pane, pět hřiven jsi mi svěřil, hle - dalších pět jsem vydělal.' Pán mu řekl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojď se radovat se svým pánem.' Přistoupil i ten, který dostal dvě hřivny, a řekl: 'Pane, dvě hřivny jsi mi svěřil, hle - další dvě jsem vydělal.' Pán mu řekl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojď se radovat se svým pánem.' Přistoupil pak i ten, který dostal jednu hřivnu, a řekl: 'Pane, vím, že jsi tvrdý člověk; sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. Měl jsem strach, a proto jsem tvou hřivnu ukryl v zemi. Tady máš, co ti patří.' Pán mu odpověděl: 'Služebníku špatný a líný! Věděl jsi, že sklízím, kde jsem nesel, a sbírám, kde jsem nerozsypal? Měl jsi tedy moje peníze uložit u směnárníků a já bych si při návratu vyzvedl i s úrokem, co je moje. Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven. Neboť každému, kdo má, bude dáno a bude mít nadbytek. Kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. A tohoto služebníka, který není k ničemu, hoďte ven do temnot. Tam bude pláč a skřípění zubů."

Ježíše Krista Krále - 26.listopadu 2023

1. ČTENÍ - Ez 34,11-12.15-17
Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Tak praví Pán, Hospodin: „Hle, já sám vyhledám své stádo a ujmu se ho. Jako se pastýř stará o své stádo, když je mezi svými rozptýlenými ovcemi, tak budu pečovat o své ovce a vysvobodím je ze všech míst, kam se rozprchly v mlhavém a mračném čase. Já budu pást své stádo, já jim dám odpočinek - praví Pán, Hospodin. Budu hledat ztracené, zpět přivedu rozptýlené, obvážu zraněné, posílím slabé, budu střežit tučné a silné, pást je budu svědomitě. Co se pak týká vás, moje stádo - tak praví Pán, Hospodin - budu soudit mezi ovcí a ovcí, mezi berany a kozly."

2. ČTENÍ - 1 Kor 15,20-26.28
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otci a až zlomí (vládu) všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. A až mu bude všechno podřízeno, tehdy se i sám Syn podřídí tomu, který mu všechno podřídil, aby byl Bůh všechno ve všem.

EVANGELIUM Mt 25,31-46
Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: 'Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.' Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žízniveho, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsem tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.' Potom řekne i těm po levici: 'Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.' Tu mu na to řeknou také oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žízniveho, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?' On jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života."

1.neděle adventní - 3.prosince 2023

1. ČTENÍ - Iz 63,16b-17,19b; 64,2b-7
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Ty, Hospodine, jsi náš otec, „náš vykupitel" je tvoje dávné jméno. Proč jsi dopustil, Hospodine, že jsme zbloudili z tvých cest, že nám ztvrdlo srdce, abychom před tebou neměli bázeň? Usmiř se kvůli svým služebníkům, pro kmeny, které jsou ti vlastní! Kéž bys protrhl nebe a sestoupil! Před tvou tváří by se rozplynuly hory. Sestoupil jsi a před tvou tváří se rozplynuly hory. Od věků nikdo neslyšel, k sluchu nikomu neproniklo, oko nespatřilo, že by bůh, mi-

mo tebe, tak jednal s těmi, kdo v něho doufají. Jdeš vstříc tomu, kdo s radostí jedná spravedlivě, těm, kdo na tvých cestách pamatují na tebe. Hle, ty ses rozhněval, protože jsme zhřešili, byli jsme v hříších stále. Byli jsme všichni jak poskvrnění, jak špinavý šat byl každý náš dobrý skutek. Zvadli jsme všichni jak listí, nepravosti nás unášely jak vítr. Nikdo nevzýval tvé jméno, nikdo se nevzchopil, aby se k tobě přivinul, neboť jsi před námi skryl svoji tvář, nepravosti jsi nás vydal napospas. A přece, Hospodine, ty jsi náš otec! My hlína jsme - ty jsi nás hnětl, dílo tvé ruky jsme všichni!

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,3-9
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista. Neustále za vás děkuji svému Bohu pro Boží milost, která vám byla dána v Kristu Ježíši. Neboť v něm jste v každém ohledu získali bohatství všeho druhu, jak v nauce, tak v poznání. Vždyť přece svědectví o Kristu bylo u vás jako pravé dokázáno, takže nejste pozadu v žádném Božím daru; jen ještě musíte vytrvale čekat, až přijde náš Pán Ježíš Kristus. On vám také dá, že vytrváte až do konce, takže budete bez úhony v onen den našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je Bůh, a on vás povolal k tomu, abyste měli společenství s jeho Synem Ježíšem Kristem, naším Pánem!

EVANGELIUM - Mk 13,33-37
Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, bděte, protože nevíte, kdy přijde poslední den. Je to podobné jako s člověkem, který se vydal na cesty. Odešel z domu, dal svým služebníkům plnou moc, každému jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl. Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu, zdali navečer nebo o půlnoci nebo za kuropění nebo ráno, aby vás, až znenadání přijde, nezastihl, jak spíte. Co říkám vám, říkám všem: Bděte!“

2.neděle adventní - 10.prosince 2023

1.ČTENÍ - Iz 40, 1-5-,9-11
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Těšte, těšte můj národ - praví váš Bůh. Mluvte k srdci Jeruzaléma, volejte k němu, neboť je skončena jeho špatnost, odčiněna jeho nepravost, vzal z Hospodinovy ruky dvojnásob za všechny své hříchy. Hlas volá: „Na poušti připravte Hospodinovi cestu, v pustině urovnejte stezky našemu Bohu! Každé údolí ať se zvýší a každá hora a pahorek ať se sníží! Co je křivé, ať se napřímí, co je drsné, ať se narovná! Hospodinova velebnost se zjeví a každé tělo společně uzří, že mluvila Hospodinova ústa.“ Vystup na vysokou horu, ty, který hlásáš pro Sión radostnou zvěst, pozdvihni mocně svůj hlas, ty, který hlásáš pro Jeruzalém radostnou zvěst! Pozdvihni svůj hlas a neboj se, řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!“ Hle, Pán, Hospodin, přichází s mocí, jeho rámě mu dává vládu. Hle, u sebe má svou mzdu a před sebou má svůj zisk. Jako pastýř pase své stádo, svým ramenem shromažďuje beránky, ve svém klínu je nese, březí ovce šetrně vede.

2. ČTENÍ - 2 Petr 3, 8-14
Čtení z druhého listu svatého apoštola Petra.

Jednu věc, milovaní, nesmíte přehlédnout: že u Pána je jeden den jako tisíc roků a tisíc roků jako jeden den. Ne, že by Pán otálel splnit to, co slíbil, jak ho někteří (lidé) obviňují z otálení, ale je k vám shovívavý, protože nechce, aby někdo zahynul, naopak chce, aby se všichni dali na pokání. Ten den Páně však přijde jako zloděj a tehdy nebesa náhle s rachotem pominou, živly se stráví žárem i země a všechno, co se na ní bude nalézat. A tak všechno vezme za své. Jak vám proto musí ležet na srdci, abyste žili svatě a zbožně, a tak očekávali a urychlovali příchod toho Božího dne, kdy se nebesa stráví v ohni a živly rozplynou v žáru. Ale my čekáme -jak on to slíbil - nová nebesa a novou zemi, kde bude mít svůj domov spravedlnost. Když tedy na to musíte čekat, milovaní, horlivě se snažte, abyste byli před ním bez poskvrny a bez úhony v pokoji.

EVANGELIUM - Mk 1,1-8
Slova svatého evangelia podle Marka.

Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím: Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!“ Když Jan Křtitel vystoupil na poušti, hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Vycházel k němu celý judský kraj a všichni jeruzalémští obyvatelé, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobylkami a medem divokých včel. Kázal: „Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánků. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým.“

3.neděle adventní - 17.prosince 2023

1. ČTENÍ - Iz 61, 1-2a.10-11
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto. Radostí budu jásat v Hospodinu, má duše zaplesá v mém Bohu, neboť mi oblékl roucho spásy, oděl mě šatem spravedlnosti jako ženicha okrášleného věncem, jako nevěstu ozdobenou šperky. Jako země rodí rostlinstvo, jako zahrada dává vzejít své setbě, tak Pán, Hospodin, dá vyrašit spravedlnosti a slávě před všemi národy.

2. ČTENÍ - 1 Sol 5,16-24
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Stále se radujte. Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu. Tak to Bůh pro vás chce v Kristu Ježíši. Nezhášejte oheň Ducha, nepodceňujte dar promlouvání z vnuknutí, ale všechno zkoumejte, a co je dobré, toho se držte. Varujte se zla, ať se objevuje pod jakoukoli tvářností. Sám Bůh pokoje kéž vás dokonale posvětí. Ať si uchováte ducha neporušeného a duši i tělo neposkvrněné pro příchod našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolává, a on to také splní.

EVANGELIUM - Jan 1,6-8.19-28
Slova svatého evangelia podle Jana.

Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Toto je Janovo svědectví, když k němu židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“ Vyznal to a nezapřel. Vyznal: „Já nejsem Mesiáš.“ Zeptali se ho: „Co tedy jsi? Eliáš?“ Řekl: „Nejsem.“ „Jsi ten Prorok?“ Odpověděl: „Ne.“ Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kdo nás poslali. Co říkáš sám o sobě?“ Řekl: „Já jsem hlas volajícího na poušti: ‚Vyrovnejte cestu Pánu,‘ jak řekl prorok Izaiáš.“ Ti poslaní byli z farizeů. Zeptali se ho: „Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš, ani Eliáš, ani ten Prorok?“ Jan jim odpověděl: „Já křtím vodou. Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte; ten, který má přijít po mně; jemu nejsem hoden rozvázat řemínek u opánků.“ To se stalo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. října 2023

Politické události

Prezident Pavel mluvil o Evropě, Rusku i volbách. Europarlament tleskal ve stoje

Vůbec poprvé promluvil Petr Pavel na zasedání Evropského parlamentu. Prezident 4. října apeloval na soudržnost Evropské unie a odsoudil ruskou agresi na Ukrajině, vyzdvihl i téma blížících se evropských voleb.

Pavel na úvod poděkoval evropské rodině za veškerou podporu, kterou poskytla jeho zemi. Odkazoval při tom na Václava Havla, první porevoluční hlavu státu, a období transformace na přelomu století. Stále je ale podle jeho slov zapotřebí vysvětlovat občanům Evropu lépe než doposud: „Pokud ji chceme spoluvytvářet, potřebujeme, aby jí lidé doma rozuměli."

Zopakoval, že ruská agrese je porušením mezinárodních norem a nesmí zůstat nepotrestána. Kyjevu by se podle něj mělo dostat veškeré možné pomoci, neboť „bezpečnost Ukrajiny je i naší bezpečností a v sázce je naše svoboda". Také zdůraznil, že právní stát nelze nahradit právem silnějšího.

Hlavní otázkou podle prezidenta zůstává, jak zachovat otevřenost a zároveň posílit odolnost evropských demokracií. Ty otestují už příští rok volby do Evropského parlamentu, které Pavel označil za výzvu i příležitost.

„Slyšela jsem tam havlovský podtón: Evropa jako úkol. Hodně mluvil o společné práci a odpovědnosti," hodnotila místopředsedkyně Evropské komise Věra Jourová pro Deník N. „Projev byl velmi vyvážený. A to, že byl čtrnáctkrát přerušen potleskem a že nakonec poslanci aplaudovali vestoje, mluví samo za sebe," řekl v Událostech a komentářích na ČT předseda sněmovního výboru pro evropské záležitosti Ondřej Benešík (KDU-ČSL).

Pavel se při návštěvě Štrasburku setkal také s předsedkyní Evropského parlamentu Robertou Metsolaovou a společně jednali o válce, dezinformacích a populismu.

Naopak rozporuplné reakce na domácí scéně mezi opozičními i koaličními představiteli vyvolala Pavlova úvaha o možných změnách v hlasování na evropské úrovni, kterou naznačil při proslovu v Bruggách o den dříve. Dosud totiž v otázkách společné zahraniční a bezpečnostní politiky disponuje každý z 27 členů právem veta.

Vláda koupí 24 amerických letounů F-35, první dorazí v roce 2031

Česko bude mít v roce 2035 ve své armádě 24 amerických letounů F-35. Jejich nákup schválila vláda 27. září. Nové stíhačky s nejmodernější technologií vyjdou státní pokladnu až na 150 miliard korun. V současnosti si armáda pronajímá švédské letouny modelu Gripen, smlouva však končí v roce 2027.

„Stroje páté generace jsou jediné, které mohou obstát na bojištích budoucnosti a které zároveň budou zárukou, že se v případě potřeby dokážeme společně s našimi spojenci efektivně bránit vnější agresi," uvedl na tiskové konferenci vlády náčelník Generálního štábu Karel Řehka.

Podle něj jsou hlavními výhodami minimální viditelnost pro radary a schopnost sdílet data mezi spojenci. Nákup těchto stíhaček se postupně stává v NATO standardem, umožní tak lepší spojení na bojišti. Podle premiéra Petra Fialy (ODS) by měly vydržet desítky let.

Projekt i s výcvikem, palivem a přestavěním základny v Čáslavi vyjde podle ministryně obrany Jany Černochové (ODS) na 150 miliard korun. Částku bude Česko platit postupně v následujících deseti letech. První letouny budou hotové v roce 2029, kdy čeští piloti zahájí výcvik v USA. Připravovat se však mohou už dříve na simulátorech.

Ministr Lipavský po mimořádné návštěvě v Tel Avivu: Česko stojí za Izraelem

Český ministr zahraničních věcí Jan Lipavský (Piráti) navštívil Tel Aviv. „Přicestoval jsem do Izraele, abych vyjádřil jednoznačnou podporu," uvedl pro ČT24. Jednal s prezidentem Jicchakem Herzogem a svým protějškem Elim Kohenem. Zpět do vlasti přivezl přes třicet českých občanů.

Lipavský přistál v napadené zemi v úterý 10. října. Přiletěl vládním speciálem rovnou ze společného summitu EU a Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu, který se uskutečnil v Ománu.

Palestinská radikální organizace Hamás zaútočila na Izrael 7. října a země se od té chvíle nachází ve válečném stavu. Návštěva Lipavského znamená až nadstardandní vyjádření podpory. „Izrael a jeho občané se ocitli v bezprecedentní situaci, svojí návštěvou jsem chtěl potvrdit, že Česko plně stojí za Izraelem," řekl Lipavský po návratu.

V Tel Avivu Lipavský jednal s prezidentem Herzogem a ministrem Kohenem o možné pomoci zahraničních partnerů i důsledcích teroristických útoků na chod země. Během návštěvy hovořil i s vnučkou 85leté ženy, kterou Hamás unesl do pásma Gazy. „Toto svědectví bylo velmi silné," prohlásil.

Šéf diplomacie odcestoval zpět do Česka v noci na středu 11. října, ale neletěl sám. Na sociální síť X napsal: „Vezu domů plné letadlo Čechů." Zpět pomohl 34 občanům, kteří kvůli bezpečnostním opatřením v zemi uvázli.

Repatriační lety z Izraele využilo k návratu 228 Čechů

Celkem šest speciálních letů vypravilo Ministerstvo zahraničních věcí, aby pomohlo českým občanům vrátit se do vlasti z Izraele. Takto přicestovalo 228 lidí. Podle odhadů zůstává v Izraeli přibližně 100 Čechů, které se resort pokusí zařadit na repatriační lety jiných států.

První skupina přicestovala vládním speciálem společně s ministrem zahraničí Janem Lipavským (Piráti). Další lety vyslala v reakci na sobotní útoky palestinských radikálů vláda, spojení zajišťovala armáda, která využila modely CASA a Airbus. Poslední přistál v pátek 13. října.

Kvůli přetíženosti leteckých společností jsou komerční linky téměř nedostupné, některé včetně německé Lufthansy mezitím pozastavily provoz do Tel Avivu, dokud se nezlepší bezpečnostní podmínky.

„Pokud by ještě nějaký Čech v Izraeli potřeboval asistenci s návratem domů, pokusí se jej Ministerstvo zahraničních věcí zařadit na repatriační lety jiných států," řekl na tiskové konferenci v pátek 13. října

vrchní ředitel sekce právní a konzulární Martin Smolek.

Ministerstvo zřídilo krizovou linku pro dotazy k možnostem návratu z Izraele do Česka. Nadále platí doporučení do Izraele necestovat, očekává se další eskalace bezpečnostní situace.

Ze Slovenska

Slovenské volby vyhrál Směr, Fico by mohl být už počtvrté premiérem

V předčasných slovenských parlamentních volbách do Národní rady v sobotu 30. září zvítězil s 42 mandáty (23 %) Směr-SD. Na druhém místě skončila strana Progresivní Slovensko (PS) s 32 posty (18%). Třetí je Hlas-SD s 27 zákonodárci (15 %) a právě na něm závisí podoba budoucí vlády. Uskupení OLaNO se po předchozím vítězství propadlo na 16 mandátů (8,89 %). KDH jich získala 12 (6,82 %), SaS 11 (6,32 %). Parlament tak bude tvořit sedm stran, Republika hranici 5 % nepřekonala. Účast dosáhla 68,5 %, nejvíc za dvě desetiletí, což znamená, že Slovákům na volbách a společenských změnách v zemi záleží.

Fico v neděli 1. října poděkoval 700 tisícům voličů a avizoval, že „to nebyla pomsta, co ho ve volbách hnalo". Narážel na demisi vlády v roce 2018 po protestech, které následovaly po vraždě novináře Jána Kuciaka a jeho partnerky Martiny Kušnírové.

Následující volby sice ovládlo OLaNO Igora Matoviče, jenže jeho kabinet ani další vlády s jeho účastí nevydržely po celé čtyři roky. Poslední měsíce do předčasných voleb vládl úřednický kabinet pod vedením bývalého viceguvernéra Národní banky Ludovíta Ódora.

Fico už pozici premiéra zastával třikrát v letech 2006 až 2010 a 2012 až 2018.

„Úloha hlavy státu je respektovat výsledek demokratických voleb a zabezpečovat řádný chod ústavních orgánů," prohlásila slovenská prezidentka Zuzana Čaputová v pondělí 2. října a následně pověřila předsedu Směru-SD Roberta Fica sestavením vlády. Dala mu na to však jen čtrnáct dní. Pokud do té doby úkol nesplní, bude muset pověření vrátit. Na stole byly bezprostředně po volbách dva scénáře, jak by jednání mohla dopadnout.

Nabízely se dva scénáře: Buď Fico přesvědčí předsedu strany Hlas-SD Petera Pellegriniho a vznikne jejich spojenectví spolu s SNS, nebo bude vláda bez účasti vítěze voleb ve složení PS, Hlas-SD, KDH a SaS.

Fico ihned začal jednat o trojkoalici svého Směru-SD, od něj odštěpeného Hlasu-SD a Slovenské národní strany (SNS), jejíž předseda Andrej Danko se netají svými sympatiemi k ruskému režimu. V tomto složení by koalice ve 150 členném parlamentu držela 79 mandátů. Největší moc ve vyjednávání měl v rukou předseda Hlasu-SD Peter Pellegrini, z jehož rozhodnutí, který ze scénářů podpoří, se bude odvíjet další dění. „Ať už jednání dopadnou jakkoli, Hlas bude garancí toho, že Slovensko se nestane černou dírou na mapě Evropy a bude mít jasné zahraničně-politické směřování jako pevná součást Evropské unie a NATO," uvedl v pátek 6. října na Facebooku.

Při vědomí své pozice si Pellegrini podle Deníku N dokonce během jednání s Ficem řekl o post premiéra a také o několik důležitých ministerstev pro svoji stranu. To však Fico rázně odmítl. Lídr opačného tábora Prograsivní Slovensko Michal Šimečka neotálel a v reakci na Pellegriniho požadavky mu premiérské křeslo nabídl, a to v případě, že by Progresivní Slovensko podpořil. Pellegrini se však rozhodl pro dohodu se Směrem-SD a SNS.

Robert Fico, lídr vítězné strany Směr-sociální demokracie (Směr-SD), stane v čele nové slovenské vlády. Jeho bývalý spolustraník Peter Pellegrini, který nyní vede Hlas-sociální demokracii (Hlas-SD), zaujme post předsedy parlamentu. Společně s nimi podepsal ve středu 11. října memorandum o spolupráci za Slovenskou národní stranu (SNS) její první muž Andrej Danko.

Účastníci jednání se dohodli i na rozdělení ministerstev. Nejvíce jich získal Pellegriniho Hlas, a to celkem sedm, s šesti ministry a premiérem z jednání odešel Směr, zbylé tři resorty připadly straně SNS. Personální obsazení součástí rozhovorů nebylo, to stvrdí až podpis koaliční smlouvy, který Pellegrini nechce dlouho odkládat. „Slovensko potřebuje novou vládu co nejdříve," apeloval podle ČTK na prezidentku Zuzanu Čaputovou, aby rychle svolala ustavující schůzi nového parlamentu.

Fico dovedl svou stranu k vítězství ve volbách už popáté, premiérem se stane počtvrté. K tomu potřeboval právě Pellegriniho Hlas, klíčového aktéra, o jehož podporu se ucházelo kromě Směru i hnutí Progresivní Slovensko (PS), které skončilo na druhém místě. Tuto nabídku ale Pellegrini odmítl kvůli nesouladu mezi ostatními subjekty potenciální čtyřkoalice, jež měla spojit kromě Hlasu a PS ještě Křesťanskodemokratické hnutí a Svobodu a Solidaritu, napsal Denník N.

Odměnou za Pellegriniho spolupráci může být i příslib podpory od Směru v nadcházejících prezidentských volbách, plánovaných na jaro příštího roku. V červnovém průzkumu potenciálu vybraných osobností agentury Focus pro televizi Markíza by Pellegrini v druhém kole porazil všechny dosud známé uchazeče. Podle Deníku N však o kandidatuře neuvažuje. „Dnes to můžu vyloučit. Nepřemýšlím o tom," prohlásil v zářijové debatě televize TA3.

Fico předložil v úterý 17. října Čaputové seznam ministrů nové vlády. Hlava státu ve čtvrtek 19.října informovala, že nejmenuje zvoleného poslance parlamentu za SNS Rudolfa Huliaka ministrem životního prostředí. Fica požádala o doručení nového návrhu kandidáta na ministra. Rozhodnutí zdůvodnila ústavněprávními důvody, které neumožňují Huliakovi zastávat post. Tvrdí, že jeho jmenování by nedávalo záruku řádného chodu rezortu.

„Pokud nemá být někdo z kandidátů členem vlády, tak nemohl být zvolen ani poslancem Národní rady. Vždyť poslanec parlamentu je víc, než je člen vlády. Pokud je někdo dobrý na poslance, musí být dobrý i za člena vlády," prohlásil budoucí premiér podle TASR. Fico tvrdí, že prezidentka Zuzana Čaputová natahuje jmenování nové vlády. Její argument nejmenovat vládu s Rudolfom Huliakem je podle něho absurdní. Zopakoval, že prezidentka může jmenovat vládu bez něho a vedením ministerstva životního prostředí může pověřit jiného člena vlády.

Ekonomika

Státní rozpočet pro příští rok počítá s deficitem 252 miliard korun

Čtvrt bilionu, takové výše dosahuje plánovaný schodek státního rozpočtu pro následující rok, který vláda odsouhlasila 27. září. Návrh počítá s celkovými příjmy 1940 miliard a výdaji 2192 miliard. První čtení zákona v Poslanecké sněmovně je předběžně plánované na středu 25. října.

S největším objemem peněz bude hospodařit Ministerstvo práce a sociálních věcí. Výdaje se pojí mimo jiné s navýšenou částkou na důchody, která vzroste o 34,5 miliard proti letošnímu roku. Polepší si resort obrany, a to na zákonem daná 2 % HDP, čímž splní závazek vyplývající z členství Česka v NATO. Porostou také platy učitelů.

„Plníme naše sliby, zeštíhlujeme stát, zbavujeme se dotačního byznysu, hospodaříme efektivně, dáváme do pořádku veřejné finance, ale současně myslíme na budoucnost," uvedl na tiskové konferenci premiér Petr Fiala (ODS). Škrty se nejvíc dotknou Ministerstva průmyslu a obchodu. Stát zruší jednorázovou dotaci na podporu přenosové a distribuční soustavy v hodnotě 38 miliard, omezí i dotace v dopravě či zemědělství. A nebude už také plně hradit podporu obnovitelných zdrojů energie, což bude znamenat zvýšení cen, píše server iRozhlas.cz.

Během tzv. covidových let se schodky vyšplhaly na 360, 420 a 367 miliard, letos se očekává lehce pod 300. Plánovaný deficit se tedy znovu snížil, podle některých expertů však nedostatečně. „Proti tomu, co to mohlo být, nebo kdyby náhodou zohlednili návrhy opozice, tak to nebylo 252 miliardy ani v návrhu, ale bylo by to třeba zase 400 miliard. Nicméně pořád je to hodně," upozornila ekonomka Jana Matesová v podcastu Vinohradská 12.

Prezident Petr Pavel po schůzce s ministrem financí Zbyňkem Stanjurou (ODS) označil rozpočet za rozumný a vyvážený, opozice je velmi kritická. „Samozřejmě připravujeme pozměňovací návrhy, rozpočet je katastrofální," prohlásila pro Českou televizi předsedkyně poslaneckého klubu ANO a Stanjurova předchůdkyně na financích Alena Schillerová.

Sněmovnou prošel konsolidační balíček, ANO hrozí ústavní stížností

Poslanci schválili změny, které mají v příštím roce snížit schodek rozpočtu o 97 miliard korun. Před hlasováním, které bylo pevně stanoveno na 11. hodinu v pátek 13. října, se ke slovu nakonec nedostalo 70 přihlášených. To kritizovali zástupci opozičních stran, předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO a bývalá ministryně financí Alena Schillerová posléze sdělila deníku Právo, že ústavní stížnost vidí jako vysoce pravděpodobnou.

Pro konsolidační balíček hlasovalo 108 zákonodárců, zástupci vládní koalice a nezařazený Ivo Vondrák, původně zvolený za ANO. „Podařilo se nám schválit jednu z nejdůležitějších věcí v našem volebním období," řekl premiér Petr Fiala (ODS) na tiskové konferenci po jednání Sněmovny.

Naopak proti jich bylo 86. „Třináctý říjen 2023 si budeme pamatovat jako černý pátek pro českou ekonomiku. Poslanci pětikoalice brutálním způsobem prohlasovali nejvyšší zvýšení daní v naší historii," prohlásila Schillerová a naznačila, že se ANO kvůli rozhodování ve Sněmovně nejspíš obrátí na Ústavní soud. Dolní komora totiž zahájila hlasování v pevně stanovených 11 hodin, přestože se ještě 70 poslanců hlásilo do diskuse.

K ANO by se případně přidalo i hnutí SPD. „Když nás budou chtít přizvat, budeme rádi," uvedl na tiskové konferenci Radim Fiala, předseda poslaneckého klubu. Ten nemá dostatečný počet mandátů, aby stížnost mohl podat bez podpory strany ANO.

Návrh, který míří do Senátu, mění 63 zákonů. Vláda si od něj slibuje, že ušetří 97 miliard korun příští rok a až 150 miliard v roce 2025. Mění sazby DPH, škrtá velkou část dotací, zvyšuje přímé daně a ruší daňové slevy a výjimky.

Kurzovní lístek

23. 10. 2023 (středa)

EUR, 1 24,645
Kanada, 1 16,945
USA, 1 23,250

Kultura

Jubilejní třicáté Thálie: sošky pro Kolářovou, Suchého či Holišovou

Vůbec poprvé při předávání cen Thálií obdržel jednu z čestných trofejí umělec ze zahraničí. Během jubilejního 30. ročníku, který se konal 30. září v pražském Národním divadle, ji převzala slovenská herečka Emília Vášáryová. Herecká asociace dále vyzdvihla také Danielu Kolářovou či Jiřího Suchého.

Mimořádná cena za celoživotní mistrovství v oboru činohra pro Vášáryovou byla překvapením a zároveň vrcholem večera. Laureátka se v děkovném proslovu dotkla i slovenských voleb: „Jsem velmi napjatá, u nás se dnes večer dějí velmi vážné věci, držte nám palce."

Stejné pocty se dostalo i dalším dvěma osobnostem – Stanislavu Šárskému a Daniele Kolářové, která pronesla: „Naším cílem je cesta. Někdy zabloudíme, ale já chci doufat, že po cestě hledání půjdeme dál a že ta naše profese za to hledání stojí." V kategorii muzikál se trofeje za celoživotní mistrovství dočkal kromě Františka Zacharníka také Jiří Suchý. „Váhám, jestli je v pořádku, že dostávám cenu za něco, co mě celý život děsně bavilo. A teď vám řeknu pravdu. Já jsem se na tu cenu strašně těšil," pobavil publikum.

Během večera Thálie ohodnotily také jevištní výkony z minulé divadelní sezóny. Nejlepšími činoherci se stali Karolína Baranová a Martin Pechlát, mezi ženami v kategorii muzikál zvítězila Hana Holišová, a to za ztvárnění Marty Kubišové na prknech Letní scény Musea Kampa. „Jsem šťastná, že na mé cestě potkávám tak úžasné ženy, jako je paní Kubišová, a že můžeme být součástí jejího příběhu," poděkovala. Mezi muži uspěl Tomáš Savka.

Zvláštní Cenu české akademie divadelníků získal dramatik Milan Uhde, autor Balady pro banditu. Podle jeho slov mu udělala dvojí radost: „Tu první z ocenění. Druhou z toho, že mě divadelníci po sedmnácti letech zákazu činnosti a osmi letech v politice přijali mezi sebe."

Jiřina Bohdalová končí s divadlem. Dala na doporučení lékařů

Jiřina Bohdalová po 66 letech uzavírá divadelní kariéru. Posledních osmnáct let strávila Na Jezerce, o hereččině rozhodnutí informoval tamní ředitel Jan Hrušínský v pátek 6. října na facebookovém profilu. Bohdalová končí na doporučení kardio-

loga. Před kamerou ve svých 92 letech zatím pokračuje, letos natočila snímek Svatá a v ČT má pravidelný pořad.

„Tento týden jsme navštívili Jiřinu Bohdalovou – u příležitosti ukončení její divadelní kariéry," otevřel Hrušínský příspěvek. Učinila tak „na doporučení primáře Kardiologického oddělení Nemocnice Na Homolce", napsal a podotkl, že angažmá v divadle ukončila symbolicky, na den přesně po 18 letech. Při setkání vzpomínali na společně strávená léta: „Díky za všechno dobré, co jsme společně v divadle zažili. Nebylo toho málo."

Bohdalová se v Divadle Na Jezerce představila v titulních rolích inscenací Paní Plukovníková či Generálka. Tou poslední pro ni zůstane Fonsie z představení Gin Game, kde vystupovala po boku slovenského herce Milana Kňažka.

Rozhodnutí neúčinkovat dále v divadle ovšem pro Bohdalovou představuje konec pouze části její kariéry. V průběhu letošního roku natočila film v režii Jiřího Stracha podle scénáře, který k jejím sedmdesátinám napsal Marek Epstein. Snímek s názvem Svatá, ve kterém se představí například také Lenka Vlasáková či Alena Mihulová, by měl mít premiéru na jaře příštího roku u příležitosti 93. narozenin.

Za své výkony získala Jiřina Bohdalová řadu ocenění včetně dvou Českých lvů (za hlavní role ve filmech Nesmrtelná teta a Fany) a rovněž divadelní cenu Thálie za celoživotní mistrovství.

Projekce a videomapping rozzářily Prahu a přilákaly davy zájemců

Jedenáctý ročník festivalu Signal nabídl návštěvníkům dvacet elektroinstalací, které propojily vizuální a digitální umění s light designem. K vidění byly také velmi oblíbené videomappingy, a to na budově Městské knihovny a na kostele Cyrila a Metoděje na Karlínském náměstí.

Organizátoři letos připravili dvě trasy: jednu v centru Prahy, druhou v Karlíně a Holešovicích. Přístupné byly od čtvrtka 12. do neděle 15. října vždy od 17 do 24 hodin, kdy se instalace rozsvěcovaly. Exteriérové si zájemci prohlédli zdarma, za interiérové zaplatili 340 korun.

„Program tvořili renomovaní zahraniční i čeští umělci z oblasti light designu, vizuálního a digitálního umění, umělé inteligence, ale i konceptuálního umění. Festival rád vzdělává sebe i návštěvníky. Spojuje historické kulisy milované Prahy s nejnovějšími technologiemi a současnými společenskými tématy," informovali tvůrci v mobilní aplikaci, která vznikla speciálně pro tento ročník.

Ústředním tématem přehlídky se stal ekosystém a jeho udržitelnost. „Určitě bych také vypíchl projekci s názvem Satelitní instalace, ve které tři stávající díla ve veřejném prostoru doplní nové zvukové a světelné instalace. Jde o díla Zdeňka Sýkory na Letné, Federica Díaze na Bořislavce a Jiřího Příhody v areálu Rustonky. Takže doporučuju divákům projít nejen hlavní trasy," řekl ČTK provozní ředitel festivalu Jakub Zeman.

Festival znovu přilákal tisíce lidí, které nejvíc zaujal videomapping, tedy promítání na historické budovy za doprovodu strhující hudby. Předchozí ročníky navštívilo celkem čtyři a půl milionu zájemců.

Sport

Češi jsou mistry světa v plážovém volejbale

Ondřej Perušič a David Schweiner dobyli na mistrovství světa v plážovém volejbale v mexické Tlaxcale titul, v nedělním finále 15.října porazili švédské turnajové dvojky a mistry Evropy Davida Ahmana a Jonatana Hellviga poměrem 21:15, 17:21 a 15:13. Díky zlatým medailím získali největší úspěch v dosavadních kariérách, navrch se kvalifikovali na olympijské hry v Paříži v příštím roce.

V Tlaxcale začínali ve skupině coby 16. nasazení zaznamenali nepříznivé zápasové skóre 1:2 a strachovali se o postup do play off, pak se ale rozparádili k fantastickým výkonům. Po dvou přesvědčivých výhrách ve čtvrtfinále zaskočili světové jedničky a obhájce titulu Nory Anderse Mola a Christiana Sörum poměrem 2:1 na sety, v sobotním semifinále si hladce poradili s americkou dvojicí Trevor Crabb, Theodore Brunner. Po této výhře věděli, že se stanou historicky prvním českým mužským párem, který z mistrovství světa přiveze medaili. V nedělním boji o titul pak vyzráli na mladé Švédy a dvojnásobné mistry Evropy: 21letého Ahmana a o rok staršího Hellviga.

K finálové výhře se Češi nastartovali už v první sadě, v níž otočili skóre ze 4:5 na 9:5. Od stavu 11:9 si udržovali komfortní náskok, který přetavili ve vítězství 21:15. Chytře podávali a v obraně dokázali reagovat na záludné kombinace protivníků. I zkraje druhého dějství nejprve těsně zaostávali, až Schweiner výtečným blokem srovnal na 8:8. Češi posléze vedli 10:9, Švédi ale potvrdili zlepšení, řádili hlavně v útoku a koncovku tentokrát strhli na svou stranu výsledkem 21:17.

Ostřílení reprezentanti se však z dílčího neúspěchu rychle otřepali a v rozhodujícím dějství byli od začátku napřed. Ustáli i infarktový závěr, v němž jejich soupeři mocně finišovali. V úvodu tiebreaku si mírný náskok 3:1 vypracovali Perušič a Schweiner. Když první jmenovaný v poli skvěle zneutralizoval tvrdou pumelici Švédů, odskočili Češi na 7:4. Po esu Schweinera vedli 9:5, stejný reprezentant pak díky blokům režíroval odskočení do trháku 12:6. Švédi vzápětí snížili na 10:12, a když už se nadechovali k dotažení, Hellvig zaváhal a pokazil podání. Za stavu 13:12 Schweiner, jenž byl tou dobou pod enormním tlakem, smečí zajistil Čechům dva mečboly. A znovu Schweiner druhý z nich nekompromisní ránou proměnil na konečný triumf 15:13.

Reprezentanti mohutně slavili, ani nevěřili, jakého úspěchu dosáhli. Když dostali do rukou zlatý pohár, řvali z plných plic a hrdě pózovali před českou vlajkou.

Obdrželi i plyšové maskoty olympijských her v Paříži 2024 jako přímou pozvánku na sportovní svátek a bonus ke zlatu. Ze šampionátu se kvalifikovaly pouze dva páry: nejlepší mužský a nejlepší ženský.

Dosud nejlepším českým výsledkem na MS v plážovém volejbale byl bronz Evy Celbové a Soni Dosoudilové z roku 2001v Klagenfurtu v Rakousku.

Zpracováno podle:
https:// carolina.fsv.cuni.cz
www.idnes.cz

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Skončilo společné plenární zasedání České biskupské konference a Konference biskupů Slovenska

Ve dnech 16.–18. října 2023 jednali biskupové z České republiky a Slovenska v poutním domě sv. Františka z Pauly na Vranově u Brna. 137. zasedání ČBK se účastnil rada Apoštolské nunciatury v ČR Mons. Giuseppe Silvestrini a zástupci mužských a ženských řeholí, sr. Krista Chládková OP a arciopat Prokop Siostrzonek OSB.

Úvodní den plenárního zasedání České biskupské konference (ČBK) a Konference biskupů Slovenska (KBS) byl určen k neformálnímu setkání všech zúčastněných. Biskupové navštívili kostel sv. Barbory v Adamově, kostel Jména Panny Marie ve Křtinách, kde společně slavili mši svatou, kostel sv. Josefa v Senetářově a kostel sv. Petra a Pavla v Jedovnicích.

Úterní zasedání zahájil ostravsko-opavský biskup Martin David duchovním zamyšlením. Přítomné biskupy pozdravil jménem Svatého stolce rada Apoštolské nunciatury v ČR Mons. Giuseppe Silvestrini. Arcibiskup pražský Jan Graubner, předseda ČBK, přítomné informoval o situaci církve v dnešní společnosti. Sestra Krista Chládková OP a arciopat Prokop Siostrzonek OSB informovali o uplynulých aktivitách mužských a ženských řeholí. Následovala diskuze nad ekonomickými záležitostmi, které se týkaly převážně rozpočtu ČBK. Byly schváleny termíny společných kostelních sbírek v roce 2024. Biskupové dále řešili podněty z komisí, ohlédli se za uplynulými Světovými dny mládeže a plánovali Světové dny mládeže v diecézích. Naplánovali pouť biskupů u příležitosti Jubilejního roku 2025. Paralelně probíhalo jednání Konference biskupů Slovenska.

Čeští, moravští a slovenští biskupové zakončili jednání společnou mší svatou v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně. Hlavním celebrantem byl Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský a předseda ČBK, homilii pronesl pomocný biskup bratislavské arcidiecéze Mons. Jozef Haľko. Na závěr mše svaté pozdravil přítomné Mons. Nicola Girasoli, apoštolský nuncius na Slovensku.

Na středečním společném zasedání ČBK a KBS se biskupové věnovali tématu manželství a doprovázení rodin. Diskutovali nad podobou příprav snoubenců na svátost manželství. Biskupům byl představen mezinárodní Apoštolát *Courage a Encourage*, který se věnuje pastoraci a duchovnímu doprovázení homosexuálně orientovaných osob v katolické církvi. V závěru společného zasedání zúčastnění biskupové diskutovali nad formací kněží a bohoslovců.

Papež František vyhlásil na pátek 27. října vigilii a půst za mír mezi Izraelem a Hamásem

Papež František na závěr generální audience 17. října vyhlásil další den modliteb a postu za ukončení války mezi Izraelem a Hamásem.

"Rozhodl jsem se vyhlásit na pátek 27. října den postu a modliteb," ohlásil papež. Bude to "den pokání, ke kterému vyzývám sestry a bratry nejrůznějších křesťanských denominací, příslušníky jiných náboženství a všechny, kterým leží na srdci otázka míru ve světě, aby se připojili podle svého uvážení," pokračoval Svatý otec.

Vigilie se uskuteční v 18 hodin na Svatopetrském náměstí, kde se věřící připojí k papeži a zúčastní se "hodiny modlitby v duchu pokání, aby vyprosili mír v naší době, mír v tomto světě. Žádám všechny jednotlivé církve, aby se zapojily a uspořádaly podobné aktivity, do nichž se zapojí Boží lid," uvedl papež.

Svatý otec den modliteb a postu za mír oznámil poté, co jeruzalémský patriarcha, kardinál Pierbattista Pizzaballa, vyzval k celosvětovému dni modliteb a postu na úterý 17. října, "abychom Bohu Otci předali naši žízeň po míru, spravedlnosti a smíření".

"Naše myšlenky se obracejí k Palestině a Izraeli," řekl papež. "Počet obětí roste a situace v Gaze je zoufalá. Prosíme, ať je učiněno vše, co je možné, aby bylo zabráněno humanitární katastrofě. Možné rozšíření konfliktu je znepokojivé, zatímco ve světě je již otevřeno tolik válečných front. Kéž utichnou zbraně a vyslyšíme chudé, lidi a děti volající po míru."

"Bratři a sestry, válka neřeší žádný problém: rozsévá jen smrt a zkázu, podněcuje nenávist, rozmnožuje pomstu. Válka smazává budoucnost. Vyzývám věřící, aby se postavili jen na jednu stranu tohoto konfliktu: na stranu míru. Ale ne slovy – modlitbou, naprostou odevzdaností," uzavřel Svatý otec.

Slova Svatého otce přicházejí v době, kdy v oblasti zmítané konfliktem stále přibývá mrtvých. Organizace spojených národů vydala v úterý večer tiskovou zprávu, v níž uvádí, že za pouhých 10 dní bylo zabito 4 200 lidí a více než milion lidí přišlo o domov.

Hamas obvinil Izrael poté, co si úterní večerní výbuch v baptistické nemocnici Al-Ahli ve městě Gaza vyžádal podle palestinského ministerstva zdravotnictví téměř 500 obětí. K obvinění se připojilo také několik arabských států. Izraelská vláda však tato obvinění popřela a vinu naopak svádí na Hamás.

Na Blízkém východě se okamžitě zvedla vlna hněvu a odsouzení, přičemž někteří vyzývali k dalším protestům, uvedla Al-Džazíra. Ve středu ráno přijel do Izraele i americký prezident Joe Biden, aby se zapojil do jednání s premiérem Benjaminem Netanjahuem.

Lektoři Božího slova a jejich vzdělávání v České republice

V olomoucké arcidiecézi již dvacet let probíhá vzdělávací kurz pro lektory zaměřený na čtení Božího slova v liturgii. V celé své podobě má čtyři části, nyní na podzim probíhá na dvou místech a v příštím roce se uskuteční ve třech děkanátech.

Modelem vzdělávacího kurzu olomoucké arcidiecéze pro lektory Božího slova se nechaly inspirovat také některé farnosti jiných diecézí, jako např. Praha-Hostivař, Dobříš v Čechách nebo na Moravě Boskovice. V olomoucké arcidiecézi probíhá „Kurz čtení Božího slova v liturgii" v celé své podobě od září do listopadu ve farnosti Strání (děkanát Uherský Brod) a v děkanátu Hranice. Pro příští rok jsou naplánovány kurzy v děkanátech Valašské Meziříčí, Vsetín a Konice.

Vedle tohoto kurzu se uskutečňuje také samostatné setkání nad Božím slovem a kulturou mluveného projevu nebo jednodušeji řečeno kulturou řeči. To se odvíjí od potřeb a domluvy s daným děkanátem nebo farností a jejich možnostmi. Samostatné setkání nad Božím slovem a kulturou řeči proběhlo po letošních prázdninách v Kopřivnici (ostravsko-opavská diecéze) a v Břeclavi (brněnská diecéze), v olomoucké arcidiecézi pak ve farnosti Suchá Loz.

Všichni zájemci o vzdělávání se v oblasti četby Božího slova v liturgii se mohou hlásit na adrese pavlikova.martina@ado.cz . Možnost učit se naslouchat Božímu slovu je nabídnuta na webových stránkách www.kulturaslova.cz, kde jsou k dispozici audionahrávky textů Písma čtených v průběhu liturgického roku i písemná podoba textů.

V dnešní internetové a virtuální době zaplavené nekonečným množstvím informací i dezinformací poskytuje četba Božího slova pevnou půdu pod nohama. Četba Božího slova vytrvalého čtenáře vede, vyučuje a pomáhá se orientovat v labyrintu lidské společnosti. Dává tak naší duši tu nejlepší a spolehlivou výživu.

Podle: cirkev.cz

Kolik je na světě katolíků?

U příležitosti 97. světového misijního dne, který se slavil v neděli 22. října, přinesla agentura Fides několik statistických údajů, které se týkají katolické církve ve světě.

Údaje jsou převzaty z posledního vydání "Statistické knihy církve" (aktualizované k 31. prosinci 2021) a týkají se členů církve, církevních struktur, zdravotní péče, sociální péče a vzdělávání. K 31. prosinci 2021 činil počet obyvatel světa 7 785 769 000, přičemž oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 118 633 000. Celosvětový podíl katolíků se oproti předchozímu roku mírně snížil (-0,06 %) a činí 17,67 %.

Celkový počet katolíků

K 31. prosinci 2021 bylo na světě 1 375 852 000 katolíků s celkovým nárůstem o 16 240 000 oproti předchozímu roku. Tento nárůst se týká všech kontinentů s výjimkou Evropy (-244 000). Stejně jako v minulosti byl nárůst zaznamenán především v Africe (+8 312 000) a v Americe (+6 629 000), následované Asií (+1 488 000) a Oceánií (+55 000).

Celkový počet biskupů

Celkový počet biskupů ve světě se snížil o 23 na 5 340 osob. Snížil se počet diecézních biskupů (-1) a řeholních biskupů (-22). Diecézních biskupů je 4 155, zatímco řeholních biskupů je 1 185.

Celkový počet katolických kněží

Celkový počet kněží ve světě se snížil na 407 872 (-2 347). Kontinentem, který zaznamenal výrazný pokles, byla opět Evropa (-3 632) a také Amerika (-963). Nárůst byl zaznamenán v Africe (+1 518), v Asii (+719) a v Oceánii (+11). Počet diecézních kněží ve světě se snížil o 911 a dosáhl celkového počtu 279 610. Počet řeholních kněží se snížil o 1 436 na celkových 128 262.

Celkový počet stálých jáhnů

Stálých jáhnů ve světě nadále přibývá, oproti poslední statistice se zvýšil o 541, tedy na 49 176. Nárůst byl zaznamenán na všech kontinentech: Africe (+59), Americe (+147), Asii (+58), Evropě (+268) a Oceánii (+9).

Celkový počet řeholníků a řeholnic

Počet řeholníků bez kněžského svěcení se snížil o 795 na 49 774. Pokles byl zaznamenán v Americe (-311), v Evropě (-599) a v Oceánii (-115). Nárůst v Africe (+205) a v Asii (+25).

Došlo k celkovému poklesu počtu řeholnic o 10 588 na celkových 608 958. Nárůst byl opět zaznamenán v Africe (+2 275) a v Asii (+366), pokles v Evropě (-7 804), Americe (-5 185) a Oceánii (-240).

Celkový počet seminaristů

Celkový počet hlavních seminaristů, diecézních i řeholních, se letos snížil o 1960 na 109 895. Nárůst byl zaznamenán pouze v Africe (+187), pokles v Americe (-744), Asii (-514), Evropě (-888) a Oceánii (-1).

Celkový počet menších seminaristů, diecézních a řeholních, se zvýšil o 316 na 95 714. K poklesu došlo v Americe (-372), Asii (-1 216), Evropě (-144) a Oceánii (-5), zatímco v Africe byl zaznamenán nárůst (+2 053).

Stav katolického školství

V oblasti vzdělávání provozuje katolická církev 74 368 mateřských škol se 7 565 095 žáky; 100 939 základních škol s 34 699 835 žáky; 49 868 středních škol s 19 485 023 žáky. Církev se také stará o 2 483 406 středoškoláků a 3 925 325 vysokoškoláků.

Počet katolických nemocnic a zdravotnických středisek

Mezi zdravotnická, charitativní a asistenční zařízení spravovaná ve světě katolickou církví patří např: 5 405 nemocnic, 14 205 léčeben, 567 leprosárií, 15 276 domovů pro seniory, chronicky nemocné a postižené, 9 703 sirotčinců, 10 567 mateřských škol, 10 604 manželských poraden, 3 287 sociálně rehabilitačních center a 35 529 jiných druhů ústavů.

Podle: cirkev.cz

První výročí vyhlášení svatosti velkomoravské princezny a mučednice Eurosie-Orosie-Dobroslavy Pravoslavnou církví v českých zemích a na Slovensku

V Pravoslavném katedrálním chrámu sv. Václava v Brně se dne 28. září 2023 konala Archiejereská svatá liturgie k uctění ochránců českých zemí: sv. Ludmily, sv. Václava a sv. Dobroslavy – Orosie. V roce 2022 bylo rozhodnuto, že Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku bude uctívat památku sv. Dobroslavy nejen 25. června, stejně jako ve Španělsku, ale i 28. září, tedy v den vyhlášení její svatosti v Brně, a to společně se sv. Ludmilou a sv. Václavem, patrony českých zemí.

Liturgii sloužil vikární biskup olomoucko-brněnský vladyka Izaijáš s duchovenstvem. Vladyka Izaijáš i protojerej Jan Baudiš připomněli osobnost sv. Dobroslavy i sám fakt, že tak mladá dívka raději obětovala svůj život, než aby opustila víru v Boha. Po bohoslužbě JUDr. Zdeněk Opatřil, předseda Všeslovanského výboru, vyprávěl o pouti ke sv. Dobroslavě do španělské Jacy a Yebry v červnu tohoto roku 2023. Ve svém vyprávění uvedl vše, co obsahuje tento článek.

Ikona sv. Dobroslavy, věnovaná vladykou Kryštofem katedrálnímu chrámu sv. Petra v Jace

Velké oslavy svaté Dobroslavy - Orosie Moravské a Aragonské, patronky aragonského města Jaca

Oslav svaté Dobroslavy-Orosie, které tradičně probíhají na konci června ve španělských městech Jaca a Yebra de Basa, se v letošním roce 2023 zúčastnila delegace Všeslovanského výboru a 27 poutníků z Čech, Moravy a Slovenska.

Osobnost svaté Dobroslavy - Orosie

Dobroslava, řecky podle překladu sv. arcibiskupa Metoděje Eurosia nebo Orosia, se narodila roku 864 na Velké Moravě a zemřela mučednickou smrtí roku 880 ve městě Yebra de Basa. Ve Španělsku se někdy chybně uvádí, že byla dcerou českého krále Bořivoje a sv. Ludmily. Dle legendy, sepsané arcikněžem a děkanem katedrály v Jace Juanem Francisco Aznárezem (Lópezem) sv. Orosia = Dobroslava pocházela z Velké Moravy, a byla schovankou knížete Bořivoje a jeho manželky sv. Ludmily. Podle českých pramenů byl jejím otcem bělochorvatský kníže Mojslav. Dobroslavina matka zemřela brzy po porodu dcery Dobroslavy za nevyjasněných okolností. Pravděpodobně se jmenovala také Dobroslava. Kníže Mojslav je v některých pramenech považován za otce druhé manželky Svatopluka I. Velikého. Měla se jmenovat Svěntožizňa.

A když při jedné krvavé potyčce s Franky roku 872 zahynul také Dobroslavin otec, stala se Dobroslava ve svých 8mi letech úplným sirotkem. Sirotka adoptovali český kníže Bořivoj a jeho mladá manželka Ludmila. Tu známe z českých dějin jako první českou křesťanskou světici. Tak se Dobroslava stala plnohodnotnou členkou českého vládnoucího rodu. Díky pokrevní příbuznosti Bořivoje (a snad i svojí) s moravským králem Rostislavem, a také se Svatoplukem I. Velikým, byla také příslušnicí velkomoravského královského dvora, velkomoravskou princeznou. (Poznámka: V té době byla země Čechy součástí Velké Moravy.)

Na konci měsíce září roku 880, při cestě za svým manželem, synem krále García Íñigueze, který byl vládcem Aragónu a Navarry, byla její družina přepadena maurskými bandity v horách nad městečkem Yebra de Basa. Všichni členové její družiny byli zavražděni. Dobroslava poté, co odmítla zříci se víry v Boha, konvertovat k islámu a stát se příslušnicí harému načelníka banditů Abena Lopeho. Byla mučena a nakonec sťata.

V 10. století n. l. století byla Dobroslava biskupem Huescy kanonizována (prohlášena za svatou) a stala se patronkou města Jacy. V současnosti je uctívána jako patronka vinařů, přímluvkyní blahodárného deště a ochránkyní před zkázonosnou bouří. Její hlava je uložena v relikviáři v oltáři chrámu sv. Lorence ve města Yebra de Basa. Její tělo je uchováváno ve stříbrném relikviáři v katedrálním chrámu sv. Petra ve městě Jaca (čteno: Chaka).

Velkomoravská princezna Dobroslava a česká kněžna Ludmila, byly první ženy a první Slovanky, které byly svatořečeny

Až do doby, kdy se české země staly součástí Rakouské monarchie (roku 1526), také Češi, Moravané a slovansky hovořící Slezané podnikali poutě ke sv. Dobroslavě, pohřbené ve Španělsku. Po roce 1526 u nás sv. Dobroslava upadala v zapomnění. Španělé však její památku už více než tisíc let udržují a přitom zdůrazňují, že se jedná o princeznu původem ze vzdálené země „Boie", tedy Bohémie. Současní španělští duchovní vědí, že se narodila na Moravě.

Řada českých osobností se osobností sv. Dobroslavy již v minulosti zabývala. Byli to např. František Palacký, A. Podlaha, J. L. Bílý, ThDr. František Odvalil, Jan Svoboda, Jan Galatík, Mgr. Aleš Vrtal a Ing. Jiří Kachlík, CSc. V posledních letech velkou pozornost sv. Dobroslavě věnoval také PaedDr. Jindřich František Bobák. Ten o ní napsal překrásnou knihu „Cesta princezny Orosie z Moravy na konec světa". K těmto osobnostem se připojil i JUDr. Zdeněk Opatřil, předseda Všeslovanského výboru. Obsahem jeho článků a přednášek o sv. Dobroslavě a o jím podané návrhy se začali zajímat i duchovní Pravoslavné církve českých zemí a na Slovensku.

Znovuzrození památky sv. Dobroslavy – Orosie na Moravě

Byly nakresleny (napsány) již 3 ikony sv. Dobroslavy. První nechala zhotovit Pražská pravoslavná eparchie. Její autorkou je paní Ludmila Jůzová. Další dvě namalovala (napsala) paní Jana Baudišová. Byly též sestaveny modlitby k bohoslužbě ke sv. Dobroslavě, tropar a kondak. Olomoucko-brněnská eparchie vyhlásila dne 28. září 2022 v Brně svatost princezny Dobroslavy a zapsala princeznu Dobroslavu na seznam českých a moravských svatých.

Do znovuzrození památky sv. Dobroslavy se aktivně zapojil také emeritní metropolita Pravoslavné církve českých zemí a na Slovensku vladyka Kryštof. Začaly přípravy pouti ke sv. Dobroslavě do Španělska, jejímž organizátorem se stal Všeslovanský výbor. Díky této spolupráci se tohoto roku 2023 uskutečnila nezapomenutelná pouť ke sv. Dobroslavě. Naši poutníci byli ve Španělsku přijati se vší úctou a důstojností.

Pouť ke sv. Dobroslavě v červnu 2023

Delegaci Všeslovanského výboru tvořili: JUDr. Zdeněk Opatřil, emeritní metropolita vladyka Kryštof, Sergej Danko, inokině Michaela a tlumočnice Daniela Marcjaniková.

Předseda VSV vyznamenává bývalého starostu města Jaca poslance Evropského parlamentu Juana Manuela Ramóna Ipase „Pamětní medailí Josefa Dobrovského"

Oficiální přijetí české delegace ve městě Jaca

Delegaci Všeslovanského výboru přivítal v sakristii katedrálního chrámu sv. Petra vikární biskup diecéze, jehož jméno se nepodařilo zjistit. (Poznámka: Španělé se zřejmě neradi představují jménem.) Dále byli přítomni: nově zvolený starosta města Carlos Serrano, bývalý starosta a poslanec Evropského parlamentu Juan Manuel Ramón Ipas a starosta „Bratrstva svaté Orosie" Alberto Betran Rabal. Poutníci byli seznámeni s programem a byla upřesněna jejich úloha při oslavách. Předseda Všeslovanského výboru poděkoval odstoupivšímu starostovi města za jeho péči o uchování památky slovanské princezny Dobroslavy a předal mu „Pamětní medaili Josefa Dobrovského". Přitom mj. prohlásil: „Podobně jako sv. Dobroslava – Orosia Moravská a sv. Ludmila Česká jsou prvními ženami a Slovankami, které byly svatořečeny, vy se stáváte prvním mužem neslovanského původu, kterému předávám toto slovanské vyznamenání." Vikární biskup při těchto slovech velmi zpozorněl. To proto, že Španělé v těchto souvislostech nikdy neuvažovali. Předseda Všeslovanského výboru (dále též: VSV) potom předal dalším hostitelům dárky, vyrobené z českého skla. Vikární biskup s potěšením přijal keramickou sošku Pražského Jezulátka, která má španělský původ.

Delegace z České republiky uctila památku Boží mučednice na místě jejího umučení v Yebra de Basa

Na druhý den celá delegace odjela do Yebra de Basa na místo, kde byla sv. Dobroslava umučena a kde zahynul celý její doprovod. V horském městečku byla přivítána členem „Bratrstva hlavy sv. Orosie" Donem Gracianem Lacastou, který pečuje o chrám i o relikvii sv. Dobroslavy. Stal se průvodcem skupiny a společně s ní se odebral až na 16 km vzdálenou posvátnou horskou planinu ve výši 1920 m n. m. na vrcholu hory Oturia. Na ní stojí svatyně – Ermitáž sv. Orosie. V její blízkosti se nachází „Svatá fontána" s pramenem pitné vody. Pramen je výsledkem zázraku, učiněného sv. Dobroslavou před její mučednickou smrtí. Po modlitbách na místě umučení sv. Dobroslavy a po občerstvení čistou, horskou, pramenitou vodou, se skupina odebrala na cestu zpět do Yebry.

Delegace VSV s místním průvodcem u „Svaté fontány" na hoře Oturia

Po modlitbě ke sv. Dobroslavě před jejích relikviářem v chrámu sv. Lorence delegace odcestovala zpět do Jacy.

První průvod městem Jaca dne 24. června 2023

V sobotu dne 24. června 2023 v podvečer se uskutečnil slavnostní průvod městem Jaca. V čele průvodu byli folkloristé, vlajkonoši a za nimi starosta města, podle tradice doprovázený velitelem místní policie. Hned za nimi kráčela naše delegace se státní vlajkou ČR, za kterou se zařadilo 27 poutníků s vlajkami České a Slovenské republiky. Prů-

vod přišel na náměstí, kde folklorní soubor předvedl své tance a odtud se odebral do katedrálního chrámu sv. Petra. V něm byla představena a posvěcena ikona sv. Dobroslavy, přivezená vladykou Kryštofem. Členům naší delegace byla předána posvěcená „Pamětní medaile sv. Orosie". Bohoslužbou, při níž česká delegace zazpívala „Tropar sv. Orosii", byl sobotní den oslav ukončen.

V průvodu za starostou města Jaca šla delegace České republiky

Vyvrcholení oslav sv. Orosie – druhý průvod městem Jaca dne 25. června 2023

Nejsvátečnějším dnem byla neděle 25. června 2023. V katedrálním chrámu sv. Petra zaujali nejčestnější místa představitelé města, členové „Bratrstva sv. Orosie" a delegace z České republiky. Biskup Huescy a Jacy pan Julián Ruiz Martorell přivítal před relikviářem sv. Dobroslavy vladyku Kryštofa se všemi poctami. Potom mu předal „Pamětní medaili sv. Orosie". V průběhu krátké bohoslužby vladyka Kryštof předal biskupovi Huescy a Jacy jím přivezenou ikonu sv. Dobroslavy.

Z katedrály se průvod vydal na procesí městem. Čelo průvodu tvořila folklorní skupina „Alto Aragón", která vznikla právě před 400 lety a která šíří aragonský folklór. V něm vyniká tanec kastanět a starobylých holí. Tanečníci mají v ústech červený karafiát, kterým vzdávají čest svaté Orosii. (Poznámka: Obdobně jako na jižní Moravě 10 letý chlapec, převlečený za dívku, má při slavnosti zvané „Jízda králů" v ústech červenou růži.)

Nosiči relikvie sv. Orosie byli uprostřed průvodu. Za nimi šli společně biskup Huescy a Jacy pan Julián Ruiz Martorell a emeritní metropolita vladyka Kryštof. Hned za nimi šla naše delegace se státní vlajkou. Průvod procházel uličkami Jacy, přičemž byl vítán místními občany a turisty. Z oken byly shazovány okvětní lístky růží. Průvod se zastavil na náměstí Biscos, kde tanečníci předvedli své umění. Potom byl na pódium přinesen relikviář s ostatky princezny sv. Dobroslavy. Následně biskup provedl nejdůležitější akt, tj. vyzvednutí ostatků svaté Orosie (Elevatio ossium). V tom okamžiku česká delegace zazpívala tropar sv. Orosii.

Biskup Huescy a Jacy pan Julián Ruiz Martorell, emeritní metropolita vladyka Kryštof, za nimi delegace VSV kráčeli v průvodu hned za nosiči relikvie sv. Orosie

Starosta Jacy Carlos Serrano, vladyka Kryštof, biskup Julián Ruiz Martorell, JUDr. Zdeněk Opatřil, Sergej Danko a inokině Michaela u relikviáře s ostatky sv. Dobroslavy na náměstí Biscos.

Průvod byl ukončen v katedrále sv. Petra. Naše delegace pak byla pozvána na přátelské setkání se zástupci města a „Bratrstva sv. Orosie" do místního Domu kultury. Tam byly dohodnuty možnosti vzájemné spolupráce.

Ohlasy na účast české delegace ve Španělsku

Slavnosti na počest svaté Orosie v Jace (Fiestas de Jaca en honor a santa Orosia) v provincii Huesca jsou vedle Velikonoc největším církevním svátkem roku. Sdělovací prostředky věnovaly oslavám pozornost na prvních stránkách a zdůrazňovaly, že „Průvod měl zastoupení z České republiky, odkud naše svatá patronka pochází". Španělé, respektive Aragonci jsou velice rádi, že po staletí trvající jejich volání „...oslavujeme vaši svatou princeznu," bylo námi vyslyšeno.

Vladyka Kryštof a JUDr. Zdeněk Opatřil se rozloučili s umučenou moravskou princeznou sv. Dobroslavou

Věříme, že pro křesťany pravoslavného, římsko-katolického a řecko-katolického vyznání se pouť do Jacy a Yebry stane každoročním svátkem.

Tisková služba
Všeslovanského výboru

PŘIJDE SVATÝ MIKULÁŠ

Srdečně zveme všechny děti i dospělé na Mikulášskou besídku

v neděli 3. prosince 2023

v České misii sv. Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Sál bude otevřen od 11.30 dopoledne – hned po mši svaté.
Bude možnost oběda a dalšího občerstvení.
Bude také připravena bohatá tombola.
V prodeji budou též balíčky vánočního cukroví.

v 1.00 odpoledne se v klubu promítají pohádky pro děti

ve 2.00 odpoledne v kostele
PŘIJDE SVATÝ MIKULÁŠ V DOPROVODU ANDĚLA A ČERTA

V předvánočním programu zde vystoupí děti z České sobotní školy kardinála Berana.
Mikuláš potom bude všem dětem nadělovat dárky.
NENOSTE DĚTEM ŽÁDNÉ DÁRKY, Mikuláš bude všem nadělovat jednotné dárky sám.

Vstupné dobrovolné.
Bližší informace podá: Mons. Dušan Hladík - Tel: (708) 255 5117 Mobil: (708) 533 1050

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

CCU life
CZECH CATHOLIC UNION

Česká Katolická Jednota

Fraternal Life Insurance Since 1879

Insurance & Annuity Products

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127
(216) 341-0444
www.czechccu.org

Tatraship

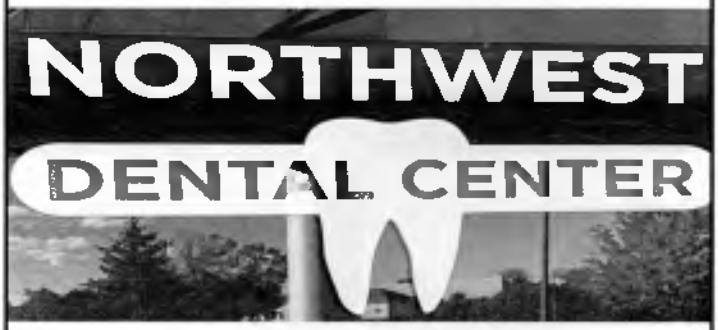
Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielani malých balíkov letecky a loďou.
Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:
7250 W 90th Street, Bridgeview, IL 60455
Telefon: 708 576 8834
Email: **info@tatraship.com**
Viac informácií na: **www.tatraship.com**

www.DrSimkovic.com

Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic

Implant Surgery, General Dentistry, & Oral Care
Mluvíme česky a slovensky - 32 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300 Nwdental@att.net

Advokátní kancelář H&P Laws s.r.o.
Zajišťujeme právní a realitní služby na území České republiky

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420 221 719 041
Fax. +420 221 719 059
Mob. +420 602 205 400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Vděčná vzpomínka

15. listopadu to budou čtyři roky, co byl Pánem života a smrti povolán do nebeského království náš milovaný tatínek a dědeček, bratr a strýc, pověstný „Král Šumavy", pan

Josef Hasil

Narodil se 8. února 1924 v Zábrdi na Šumavě. Pocházel z osmi dětí. Vyučil se kolářem. Po skončení 2. světové války nastoupil k pohraniční stráži Sboru národní bezpečnosti. Po komunistickém převratu v únoru 1948 začal pomáhat lidem pronásledovaným novým režimem při útěcích přes státní hranici do svobodného světa. Po převodu skupiny exulantů 20. října 1948 byl udán a zatčen a odsouzen na 9 let do vězení. Po půl roce z lágru a dolů v Dolním Jiřetíně uprchl. Přešel západní hranici a v Německu vstoupil do služeb americké zpravodajské služby CIA. Stal se agentem - chodcem, přičemž znovu převáděl naše lidi na Západ. Současně dodával odbojovým pracovníkům v Československu radiové vysílačky a další materiál. Díky znalosti terénu a jeho schopnostem se mu dařilo hranice přecházet nepozorovaně. Přesto se několikrát dostal do přestřelky. V jedné z nich zemřel mladý československý pohraničník. Smrt pohraničníka Josefa Hasila po léta trápila. V další přestřelce dne 13. září 1950 v blízkosti státní hranice zahynul Hasilův bratr Bohumil, který také často pomáhal lidem za hranice. Dodnes není známo místo, kde je pochován. Josef Hasil v letech 1949–1952 vybudoval v jižních Čechách rozsáhlou síť stovek spolupracovníků a informátorů. S převáděním přes hranici skončil v roce 1953, když komunisté podél hranice natáhli ostnaté dráty. Téhož roku odcestoval z Německa do USA. Zde pak pracoval v automobilce General Motors jako dřevomodelář až do důchodu. Svoje vazby s domovem nikdy nezpřetrhal a situaci ve vlasti stále sledoval. V roce 1974 uzavřel manželství s Eliškou Pavlíkovou, když zemřel její první manžel, a Josef se pak stal druhým otcem jejích tří dcer Jean, Lindy a Joanne a laskavým dědečkem jejích 7 vnoučat a 12 pravnoučat. Spolu též prožili velkou bolest, když nejstarší dcera Joanne předčasně podlehla zákeřné nemoci. Hasilovi se též aktivně zapojovali do života mnoha krajanských organizací v Chicagu i amerického politického života. V jejich domě nacházeli často přístřeší mnozí návštěvníci z celé Ameriky i ze staré vlasti. Do Československa se Josef Hasil mohl podívat teprve až po roce 1990 a tehdy se poprvé setkal se svým 40letým synem Josefem Vávrou, narozeným roku 1949. Josef Hasil byl po celý život zbožným a horlivým katolíkem. Se svou ženou nechyběli nikdy na české nedělní mši svaté v České misii, účastnili se každou středu setkání seniorů v Klubu misie a byli štědrými podporovateli církve. Velmi bolestně nesl Josef Hasil ztrátu své manželky, která byla povolána na věčnost 17. dubna 2015. Útěchou mu byl kruh rodiny a přátel. Do posledka přicházel do kostela na mši svatou a s hlubokou vírou přijímal Tělo Páně. Jeho srdce líše dotlouklo na nemocničním lůžku 15. listopadu 2019.

Popel Josefa Hasila i jeho manželky Elišky je uložen na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside na předměstí Chicaga

Mši svatou za Josefa Hasila a jeho zesnulou manželku Elišku budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 15. listopadu 2023 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na ně vzpomenete v modlitbě.

Josef Vávra, syn v České republice
sestra Anežka v Čechách
Jean Hodek, dcera s rodinou
Linda Bueghly, dcera s rodinou
rodina po zesnulé dceři Joanne Ebeling
a ostatní příbuzní a přátelé v USA a v České republice

Bolestná vzpomínka

S hlubokou bolestí v srdci vzpomínáme, že před devíti roky 15. listopadu 2014 byl všemohoucím Pánem náhle povolán na věčnost ve věku 72 let náš manžel, bratr a strýc, pan

Ing.Josef Zolman M.D., Ph.D.

Narodil se 8. července 1942 v Hradci Králové.
Vysokou školu zemědělskou vystudoval v Brně.
Vědecké práci se začal věnovat
ve Výzkumném ústavu zemědělském v Liběchovicích.
Do exilu odešel po Sovětské okupaci
Československa v září 1968.
Doktorát Ph. D. mu byl udělen universitou Michigan State
v East Lansing, Michigan.
Lékařský diplom M. D. pak získal na lékařské fakultě
University v Juarez v Mexiku.
Vědeckým výzkumem se zabýval na amerických universitách
Michigan State, Washingtonově Universitě v St. Louis,
University of California v Irwine, Medical Branch
of University of Texas v Galvestonu a
George Washington Universitě ve Washingtonu D. C.
Před odchodem do důchodu pracoval 20 let pro Food and Drug
Administration v oddělení nukleární medicíny.

Mše svatá za spásu jeho duše
bude sloužena v kostele České misie v Brookfieldu
v neděli 12. listopadu 2023 v 10.30 dopoledne

Děkujeme upřímně všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi.

Jaroslava Zolmanová, manželka
Václav Zolman, bratr s manželkou Annou
a neteř Nicole Zolman
a ostatní příbuzní
v České republice a na Slovensku

Růženec svaté Gertrudy

Věřím v Boha
Otče náš
Zdrávas Maria (3 x)
Sláva Otci

Otče náš (na velkém zrnku)
Modlitba za duše v očistci (10 x na malých zrnkách)

Věčný Otče, obětuji Ti
Nejdražší Krev Tvého Božského Syna
a našeho Pána, Ježíše Krista,
ve sjednocení se všemi mšemi svatými,
slouženými v tento den po celém světě,
za všechny duše v očistci,
za všechny hříšníky,
za hříšníky ve Tvé všeobecné církvi,
v mé vlastní zemi a v mé vlastní rodině.
Amen.

Sláva Otci (na konci desátku a následující modlitba)

Svaté Srdce Ježíšovo otevírá srdce a mysli hříšníků
pravdě a světlu Božímu.
Neposkvrněné Srdce Panny Marie
se modlí za obrácení hříšníků a za celý svět.

Pán Ježíš slíbil sv. Gertrudě, že pokaždé, když se pomodlí **Modlitbu za duše v očistci** - i když se ji pomodlí několikrát denně - osvobodí tisíc duší z očistce. Když se pomodlíte tento růženec Pán Ježíš osvobodí 50 000 duší z očistce. – Mohli bychom tak společně „vyprázdnit" očistec.

Pošlete svým přátelům

vánoční blahopřání prostřednictvím Hlasů národa

Pro prosincové číslo je třeba zaslat do redakce text přání nejpozději do 15.listopadu
Cena za ¼ stránky je $ 40.00

Domácí vánoční cukroví se bude prodávat na objednávku individuálně.

V jakémkoli množství si je můžete objednat

Volejte Marii 708 - 415 8793

Rodičovské požehnání

Pane Ježíši, vztáhni svoji ruku
na moje děti a vnuky
a požehnej jim.
Prosím Tě, zahrň je svým
milosrdenstvím a láskou.
Smiluj se nad nimi a odpusť
jim všechny hříchy.
Přikryj je svou Krví a chraň jejich
mysl, srdce i vztahy.
Uzdrav svou láskou všechna
citová zranění jejich srdcí.
Osvoboď je ode všech vlivů Zlého.
Ochraňuj je na cestách.
Pane Ježíši, ve Tvém
jménu jim žehnám
a vyprošuji pokoj duše,
čistotu srdce a osvobození
od zlých myšlenek, slov a skutků.
Žehnám jim, aby dostali lásku, radost,
pokoj, životní moudrost,
chuť k modlitbě a k plnění
svých povinností, srdce
plné lásky k Tobě a k lidem.
Chraň je v životě před úklady Zlého,
před závislostmi různého druhu
a nemravností.
Požehnej jim a daruj pokoj
duše a vše potřebné pro život.
Žehnám jim ve Tvém jménu,
aby byli zdraví duchovně,
duševně i tělesně, aby přišli
do nebe s celou naší rodinou.
Pane Ježíši, děkuji Ti,
že při nich stojíš a že jim žehnáš.
Požehnej i mně, abych se k nim
chovala s Tvou trpělivostí,
moudrostí a láskou. Amen.

* * *

Pane Ježíši,
Ty miluješ naše děti a vnuky víc než my.
Věříme, že cokoliv se s nimi stane,
Ty o tom víš.
Důvěřujeme Ti, odevzdáváme Ti je,
abys Ty mohl konat v jejich životě –
ne podle naší představy,
ale podle své moudrosti a lásky.
Amen.

Uplynulo 200 roků od smrti nikdy v boji neporaženého vojevůdce maršála Louis Nicolase Davouta

Podplukovník dobrovolníků
Louis Nicolas Davout
(rok 1791)

Louis Nicolas Davout byl šlechtic, jehož rodokmen lze sledovat až do začátku 14. století, údajně až ke křižovým výpravám. Jeho otec, nebohatý venkovský šlechtic, sloužil v regimentu „Royal-Champagne Cavalerie" v hodnosti poručíka, později snad i kapitána. Jmenoval se Louis François d´Avout. Dne 24. 9. 1768 oženil s Françoise Adélaïde Minardovou du (nebo de) Velard. Šlo na tehdejší dobu o nezvyklý sňatek z lásky. Ani rodiče nevěsty neoplývali bohatstvím. Zakládali si však na vzdělání a na kultivovanosti.

Manželé zplodili 4 děti, z nichž prvorozený Louis Nicolas se narodil 10. 5. 1770 v Annoux. Tato obec, s počtem 239 obyvatel v roce 1793, dávala svým občanům možnost obživy v malých mělkých lomech, ve kterých se těžil stavební a technický vápenec. Živit se mohli také těžbou dřeva v okolních lesích. Davoutova rodina zprvu žila v malém přízemním domě na dnešní ulici zvané „rue de Mariolet". Několik měsíců po narození Louise Nicolase se rodina přestěhovala do 10 km vzdálené vesnice Étivey. Tam chlapec vyrůstal ve společnosti rolnických synků, v tamní škole se začal učit číst a psát.

Otec Louise Nicolase zemřel dne 3. 3. 1779 na následky zranění - byl postřelen při lovu. Ač téměř bez majetku, jako šlechtic měl právo lovit lesní a polní zvěř. Lovem zvěře také obstarával své rodině potravu. Vdova se čtyřmi dětmi se rázem ocitla v tísnivé situaci. Snad aby to své matce ulehčil, nechal se Louis Nicolas přihlásit do jedné ze 12 provinčních královských vojenských škol v Auxerre. Tyto školy byly zřízeny pro drobné a chudé šlechtické syny, aby jim bylo umožněno stejné vzdělání, jakého se dostávalo šlechtickým synům v hlavním městě. Přijat byl dne 31. 12. 1779 jako králův stipendista.

Základní vojenskou školu v Auxerre vedli bratři benediktini sv. Maura. Jejich výchovné metody byly na svou dobu překvapivě moderní. Vedli žáky spíše k rozvíjení logického myšlení, ke schopnosti definovat, pochopit a řešit budoucí možné problémy a situace. Významné místo ve výuce zastávaly matematika, dějepis, němčina a angličtina. Denně probíhaly 4 hodiny tělesné výchovy. Jako podklad pro výuku dějepisu si benediktinští řeholníci zvolili, kupodivu, Voltairovo dílo.

Louis Nicolas byl odmalička chlapec temperamentní, fyzicky zdatný, ale nikoliv družný. Byl nepoddajný, vznětlivý a zarputilý. „Dělá velký povyk s velkou rozvahou..." říkávala o něm jeho matka. Byl zvyklý volnosti, proto přísnou školní kázeň snášel těžce. První roky pro něho nebyly snadné, na nové prostředí se adaptoval pomalu. Nestudoval nijak valně, za 6 let studia na této škole získal jen 2 vyznamenání v učebním předmětu matematika. Cizí jazyky mu dělaly potíže a dělaly mu je až do konce jeho života. Podle všeho se zajímal hlavně o historii.

Školu nakonec jakž takž absolvoval a dne 27. 9. 1785 byl přijat jako šlechtický kadet do vojenské střední školy „École Militaire" v Paříži. O tomto jeho studiu nejsou žádné spolehlivé zprávy. Školní režim byl vojensky drsný: žádné pohodlí, dormitáře (společné ložnice nebo jednotlivé cely) se na noc zamykaly. Strava byla sice dostatečná, ale krajně prostá. Volno bylo jen 1 den v týdnu, prázdniny neexistovaly.

Z „École Militaire" byl vyřazen dne 2. 2. 1787 jako podporučík. Dne 19. 3. 1787 odjel nastoupit službu u regimentu „Royal-Champagne Cavalerie", který tehdy sídlil v obci Hesdin. Ta se dnes nachází v departementu Pas-de-Calais v regionu Horní Francie. Z dnešního pohledu je zajímavé, že tamní jeho nadřízený důstojník si o svém svěřenci Louis Nicolasovi do svých písemností zapsal: „Má jen nevelké schopnosti a nedostatek vůle k tomu, aby byl vojákem."

Zde se dostáváme k dalšímu z řady rozporů, neboť podle některých autorů byl Louis Nicolas naopak příkladným důstojníkem. U pluku prý navázal na vynikající reputaci svých předků a těšil se přízni velitele pluku plukovníka d´Hargicourt, otcova osobního přítele. Předchozí studium každopádně naučilo původně neukázněného hocha disciplíně, kterou začal okamžitě striktně uplatňovat a vyžadovat. Přitom se k vojákům choval do jisté míry lidsky.

Po vypuknutí Velké francouzské revoluce dne 5. 5. 1789 se zcela oddal jejím ideálům. Ve svém pluku podněcoval vzpoury a byl za to i krátce zatčen. Po svém propuštění z vězení (1790) vystoupil z armády, opustil rodový přídomek d´Avout a začal se psát: Davout. Dne 8. 9. 1791 se poprvé oženil, jeho manželkou se stala Marie Nicolle Adelaïde Seguenotová. Jejich sňatek nebyl církevní, byl pouze občanský. Ale už dne 15. 9. 1791 se přihlásil jako prostý vojín do tehdy formovaných batalionů (praporů) dobrovolníků francouzského departementu Yonne. Po svém přijetí byl zvolen kapitánem 8. kompanie 3. batalionu a o pouhé 3 dny později byl, při volbě vyšších důstojníků, zvolen zástupcem velitele téhož batalionu.

V bitvách francouzské revoluční armády s prusko-rakouskými invazními vojsky u Jemappes (dne 6. 11. 1792) a Neeewindenu (dne 18. 3. 1793) bojoval pod generálem Charlesem Dumouriezem. Tento generál francouzskou revoluci zradil, když tajně vyjednával s nepřítelem. Louis Nicolas Davout se jeho zradě vzepřel a byl za to v červenci roku 1793 Konventem povýšen do funkce „adjutant-général". To byla štábní funkce, tehdy ve vojenské hierarchii chápaná jako hodnost mezi plukovníkem a brigádním generálem.

Dne 18. 7. 1793 Louis Nicolas Davout vyrazil v čele svých eskadron do protiútoku u obce Vihiers (Maine-et-Loire, region Pays de la Loire, Francie). (Poznámka J. K.: eskadrona je jednotka vojenského jezdectva na úrovni roty.) Tímto protiútokem zpomalil vítězně útočící Vendéeské vzbouřence a umožnil ústup republikánů bez větších ztrát. Za to byl dne 25. 7. 1793 povýšen do hodnosti brigádního generála. Ale už několik dní poté byl postaven mimo službu. To proto, že dekret „Výboru pro veřejné blaho" zakazoval šlechticům službu v republikánské armádě. Dne 4. 1. 1794 byl, na svoji žádost, úředně rozveden se svojí mnohonásobně nevěrnou manželkou Marií Nicolle Adelaïde Seguenotovou.

Po pádu Robespierrova režimu, ke kterému došlo dne 27. 7. 1794 (9. Thermidor 1794), byl Louis Nicolas Davout aktivován a zařazen v hodnosti brigádního generála do Moselské armády. Roku 1795 bojoval pod generálem Pichegruem v Rýnské armádě. U Mannheimu padl do zajetí, ze kterého byl po několika měsících výměnou zajatců propuštěn. Poté se vyznamenal pod generálem Moreauem při přechodu Rýna (20. 4. 1797). Účastnil se prvního italského tažení Napoleona Bonaparta, ale poté se dostal do sporu s generálem Moreauem a jeho kariéra byla ohrožena.

Naštěstí ho jeho osobní přítel generál Desaix prosadil jako člena expedice do Egypta. Tehdy se stal velitelem jezdecké brigády a vyznamenal se v pozemní bitvě u Abukiru (25. 7. 1799). Napoleon Bonaparte ho před svým návratem do Francie chtěl ponechat pod velením generála Klébera v Egyptě, ale z důvodu chronického průjmovitého onemocnění (úplavice? amébiosa?) dostal spolu s přítelem Dasaixem povolení k odjezdu do Francie. Po strastiplné cestě dorazili oba generálové v dubnu roku 1800 do Toulonu. V červenci 1800 byl Louis Nicolas Davout povýšen na divizního generála a jmenován velitelem jezdectva „Italské armády". Po podepsání Lunevillského míru (9. 2. 1801) se stal velitelem pěších granátníků konzulské gardy. Byla to elitní jednotka a Bonapartova osobní stráž.

Dne 9. 11. 1801 se Louis Nicolas Davout podruhé oženil. Byl to sňatek církevní (již povolený konkordátem) i civilní. Jeho manželkou se stala slečna Louise Aimee Julie Leclercová, sestra generála Charlese Leclerc d´Ostin. Ten byl tehdy manželem Pauliny Bonapartové, sestry Napoleona Bonaparta. Louis Nicolas

Maršál Louis Nicolas Davout
(* 10. 5. 1770 v Annoux,
† 1. 6. 1823 ve věku 53 let v Paříži)

Davout se tak dostal do širšího rodinného kruhu prvního konzula Napoleona Bonaparta, budoucího císaře Francie.

V roce 1803 byl pověřen velením III. armádního sboru, ubytovaného v dnes belgických Brugách. Tam se zcela věnoval výcviku vojsk. Zavedl železnou disciplinu – odtud jeho přezdívka „železný maršál". Důraz kladl na koordinaci vojenských jednotek a na jejich vzájemné spojení. Pečoval o zásobování a zdravotní stav vojáků – zakázal jim např. kouření. Podařilo se mu vycvičit 3 elitní divize „Velké armády", tzv. „železné divize": Friantovu, Gudinovu a Morandovu.

Dne 19. 5. 1804 byl Louis Nicolas Davout hned v první vlně císařského povyšování jmenován maršálem „Francouzského císařství". Prvním císařem Francouzů se, podle „Ústavy prvního francouzského císařství" ze dne 18. 5. 1804, stal Napoleon Bonaparte. Na císaře byl slavnostně korunován v přítomnosti papeže a mnoha významných hostů v katedrále Notre-Dame v Paříži dne 2. 12. 1804.

V říjnu roku 1805 vedl maršál Davout svůj III. armádní sbor proti Rakousku. Také v „bitvě tří císařů" u Austerlitz (dnes: Slavkov u Brna) se mistrovsky zhostil svého úkolu. Po obsazení Vídně měl zprvu krýt Napoleonovy jednotky, postupující na sever k Brnu. Pro případ, že nedojde k vojenskému střetu, měl připravit a zajistit ubytování francouzských vojáků pro celou nastávající zimu. Potom dne 29. 12. 1805 v 15 h odpoledne dostal rozkaz část svého III. sboru ponechat ve Vídni a s větší jeho částí se urychleně přemístit ke Slavkovu. Tam pak, jako velitel pravého křídla francouzské armády tvořeného větší částí jeho III. sboru, měl umožnit provedení Napoleonova dodnes velmi ceněného „lvího skoku" na Pratecké návrší.

Friantova divize Davoutova III. sboru dorazila od Vídně do malého města Rajhrad (asi 120 km) po usilovném 44 hodinovém pochodu (včetně krátkých zastávek na jídlo, WC a na spánek) dne 1. 12. 1805 v 19 h večer. Tedy pouhých 8 h před začátkem bitvy u Slavkova. Část do krajnosti unavených, nevyspaných, hladových a žíznivých opozdilců tam nedošla ani v noci, ale až nad ránem následujícího dne. Přes svoji únavu a fyzické vyčerpání tito vojáci nastoupili dne 2. 12. 1805 ve 4:00 h ráno do ostrého boje s nepřítelem v obcích Telnice a Sokolnice. Ty jsou vzdáleny asi 10 km vzdušnou čarou východně od Rajhradu.

Úkolem vojáků generála Frianta bylo zastavit početné kolony nepřátel, nastupujících do útoku ze svého stanoviště na Prateckém návrší. Velitelé rakouských a ruských vojsk chtěli obsazením silnice mezi Vídní a Brnem přehradit Napoleonově armádě ústupovou cestu zpět k Vídni, jeho vojáky obklíčit a přinutit, aby se vzdali. Friantova neúplná divize pod přímým velením maršála Davouta v boji s nepřítelem zvítězila a jeho masivní postup zastavila. Vojáků Friantovy divize přitom nebylo více než 9 tisíc a neměli podporu svého dělostřelectva - přesun dělostřeleckých jednotek od Vídně vyžadoval více času.

Gudinova divize Davoutova III. sboru dorazila na bojiště zrychleným pochodem za nepříjemné sněhové vánice až po bitvě, dne 3. 12. 1805 ráno. Od maršála Davouta dostala ihned rozkaz, aby s podporou Kleinových dragounů pronásledovala ustupující jednotky rakouského císaře Františka I. a ruského cara Alexandra I. Dohonila je až dne 4. 12. 1805 u obce Josefov poblíž Hodonína. Celkově hodnoceno: Davoutův III. armádní sbor v bitvě u Slavkova roku 1805 potvrdil, že je pýchou Napoleonovy „Velké armády".

Roku 1806 maršál Davout operoval samostatně proti Prusům, když tvořil předvoj francouzské armády. Dne 14. 10. 1806 se Napoleon utkal s pruským předvojem v bitvě u Jeny, která patří k jeho nejslavnějším. Ale současně maršál Davout vybojoval zcela samostatnou bitvu, když se srazil s hlavními pruskými silami v bitvě u Auerstädtu. Naprosto dokonalou strategii – po bezchybné obraně provedl útok na

slabé místo nepřítele – rozvrátil nepřátelské, přibližně dvakrát početnější vojsko a dobyl své nejslavnější vítězství. Sbor maršála Bernardotta, vzdálený 2 hodiny pochodu, nepřispěchal na pomoc, přestože jeho velitel byl o situaci včas informován. To byl počátek nepokryté nenávisti Davouta k Benardottovi.

Dále maršál Davout bojoval statečně u Jílového (7. a 8. 2. 1807), u Heilsbergu (10. 6. 1807) a také u Friedlandu (14. 6. 1807). Vesměs byl nasazován do nejohroženějších úseků bitev. Po uzavření Tylžského míru, který byl mezi Francií a Ruskem podepsán dne 7. 7. 1807, mezi Francií a Pruskem dne 9. 7. 1807, byl Davout jmenován vévodou z Auerstädtu a generálním guvernérem „Varšavského velkovévodství".

Ve válce proti Rakousku roku 1809 maršál Davout zvítězil v bitvě u Eggmühlu (21. a 22. 4. 1809) a v bitvě u Wagramu (5. a 6. 7. 1809). U městečka Wagram nedaleko Vídně, jako velitel pravého křídla, rozhodl bitvu pomalým, ale nekompromisním postupem a dobytím Wagramu. Tímto postupem, pod hrozbou obklíčení, byl arcivévoda Karel Habsburský nucen dát povel ke generálnímu ústupu. Císař Napoleon I. za obě vítězství vyznamenal maršála Davouta titulem knížete z Eggmühlu. Roku 1811 ho jmenoval generálním guvernérem departementu „Dolní Labe".

V Napoleonově ruském tažení velel maršál Davout I. armádnímu sboru. Dne 23. 7. 1812 porazil generála Bagrationa u Mogileva. Poté manévroval tak dokonale, že v bitvě u Vitebska (27. 7. 1812) odřízl sbor generála Dochturova od Bagrationovy armády a od hlavních sil generála Barclaye de Tolly. Následně je zničil. Po ústupu z Ruska organizoval tvorbu nové armády v Sasku a tvořil opěrný pilíř obrany na dolním toku řeky Labe. Dne 30. 5. 1813 dobyl zpět město Hamburk, který byl obsazen vojsky ruského generála Tettenborna. Městu udělil pokutu za odpadlictví od Francie ve výši 48 milionů franků.

Město opevnil, zavedl železný režim a proti pachatelům diverzních akcí vyhlásil drakonické tresty. Aby vystačily zásoby, vysídlil 20 tisíc obyvatel. Poté, co zavedl tvrdá opatření, byla obrana obklíčeného města Hamburku úspěšná. Více než rok nedokázali spojenci město dobýt. Teprve až po změně režimu ve Francii, na rozkaz krále Ludvíka XVIII., opustil maršál Davout se svou armádou nemocné, hladové, ale nepokořené město. Jako jediný z aktivních Napoleonových maršálů nesložil roku 1814 slib věrnosti Bourbonům.

Louis Nicolas Davout se nestyděl za to, že je krátkozraký. Nosil tehdy společensky nepřijatelné brýle.

Po návratu Napoleona Bonaparta z vyhnanství na ostrově Elba maršál Davout opět jako jediný, spolu s maršálem Lefebvrem, čekal svého císaře na nádvoří Tuilerií. Napoleon Davouta jmenoval ministrem války. Byla to jedna z velkých chyb Napoleona Bonaparta, protože se tímto jmenováním ochudil v poli o svého nejschopnějšího maršála. Po Napoleonově porážce u Waterloo v neděli dne 18. 6. 1815 byl maršál Davout prozatímní vládou jmenován vrchním velitelem francouzské armády.

Dne 3. 7. 1815 podepsal s Wellingtonem a Blücherem dohodu o stažení svých vojsk za řeku Loiru pod podmínkou, že nebudou pronásledováni velitelé, kteří se přidali k Napoleonovi po jeho návratu z Elby. Tato „Entente cordiale" („Dohoda od srdce") nebyla sice zcela dodržena, ale zachránila řadě generálů a důstojníků život. Dne 14. 7. 1815 se maršál Davout podřídil nové vládě krále Ludvíka XVIII. a předal velení francouzské armádě maršálu MacDonaldovi.

Potom maršál Davout opustil armádu i město Paříž a žil na svém venkovském sídle Savigny-sur-Orge. Do Paříže se vrátil jen aby plamennou, ale neúspěšnou obranou zachránil život maršálu Neyovi. Známý je jeho protestní dopis, adresovaný bývalému kolegovi maršálu Saint-Cyrovi, nyní ministru války. V něm žádal, aby důstojníci, vyškrtnutí z armády (Gilly, Grouchy, Exelmans, Clausel) a pronásledovaní na základě královského výnosu ze dne 24. 6. 1815 pro svůj vztah k Napoleonovi, byli zbaveni viny proto, že všechno, co učinili, bylo na jeho, Davoutův rozkaz. Pronásledován měl být tedy jenom on.

On sám byl dne 27. 12. 1815 královským dekretem zbaven hodnosti, jakéhokoliv příjmu a byl mu zakázán pobyt v Paříži. Byl trnem v oku monarchistů. Aby nezemřel hlady, musel prodat hluboko pod cenou své panství a tloukl bídu s nouzí. Teprve koncem roku 1816, po protestech jeho příznivců, král opět přiznal Davoutovi maršálskou penzi. Po královské amnestii byl dne 5. 5. 1819 jmenován pairem (francouzsky: „Pairie de France"). Opět získal své panství v Savigni-sur-Orge a byl v tomto městečku v letech 1822–1823 zvolen starostou.

Příkladně šťastné manželství bylo vedle péče o armádu prioritou života Louis Nicolase Davouta. Vzájemná láska vydržela oběma manželům do konce života. Rodinný život jim byl ztrpčen několika tragédiemi. Tři jejich děti zemřely v časném dětství na infekční onemocnění a roku 1821 zemřela jejich dcera při porodu. Maršál Davout trpěl plicní tuberkulózou, která prograduvala. Dne 1. 6. 1823 této chorobě podlehl. Byl pohřben na pařížském hřbitově Pere Lachaise v rodinné hrobce. Pohřbu se zúčastnili tisíce bývalých vojáků, důstojníků, generálů a maršálů, kteří se přišli přes zákaz královských úřadů rozloučit s milovaným vojevůdcem.

Maršál Louis Nicolas Davout byl osobně přísný, suchý a nepřístupný člověk, který se stranil velkolepých oslav. Přes svůj poměrně elegantní zjev o svůj zevnějšek nedbal. Chodil v obnošených šatech, v zašpiněných botách a dlouhým nošením značně poničených pokrývkách hlavy. Nestyděl se za svoji krátkozrakost a nosil tehdy společensky nepřijatelné brýle.

Péčí o své vojáky vzbuzoval u nich směsici respektu a lásky. Svým vzděláním a schopnostmi provokoval mnohdy také závist svých kolegů. Jeho nepřáteli byli Bernardotte, Murat, Thiebault a později i Berthier. Jeho osobními přáteli byli Ney, Oudinot, Saint-Cyr a Desaix. Ale největším jeho přítelem byl jemu podřízený generál Gudin.

Maršál Louis Nicolas Davout je dodnes vzorem vzdělaného, schopného, věrného a neintrikujícího vojevůdce. Byl bez pochyb nejschopnějším z Napoleonových maršálů. Jako jediný z nich se mohl svým rozhledem a strategickými schopnostmi se svým učitelem měřit. A jako jediný z maršálů francouzského císařství nebyl nikdy v boji poražen. Nejlépe jeho charakter vystihlo Napoleonovo povzdechnutí: „Myslel jsem, že mne Davout miluje, ale on miluje jen Francii".

Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík,
Brno, Česká republika

Modlitby matek

Modlitební skupinky s názvem „Modlitby matek" jsou určeny maminkám, které pociťují touhu se modlit za své děti a manžele, vnuky, kmotřence, duchovní děti a za kněze.

Zúčastnit se může každá žena se srdcem matky, jak mladá tak starší, svobodná či bezdětná. Skupinky tvoří 2 – 8 žen a ve farnosti jich může být i několik. Každá skupinka se schází pravidelně, vždy ve stejný den a hodinu. Setkání mají pevný řád (dané modlitby, Písmo, chvály, přímluvy) a jsou zaměřené na odevzdání do Božích rukou a na hledání Boží vůle. Mohou se scházet v kostele nebo kapli a také ve svých domovech.

Jak vzniklo hnutí Modlitby matek?

V roce 1994 vydala skupina křesťanů v Anglii brožurku s názvem **„Co děláme našim dětem?"** Byly zde zveřejněny statistiky *o tom, jak trpí děti v Anglii, ale i jinde ve světě*: Kolik dětí se stalo obětí šikany, kolik dětí prožilo týrání, znásilnění, kolik mladých je závislých na drogách, kolik dětí denně volá na linku bezpečí, aby prosilo o pomoc.

Ti, kdo brožurku napsali, byli zhrozeni tím, co se kolem nich děje. Měli pocit, že musí dát návrh na změnu systému v Anglii, že nesmí dovolit, aby děti takto trpěly. Nechtěli jen nečinně přihlížet, v jaké zemi jejich děti a vnoučata vyrůstají. Brožurku dali všem členům parlamentu a někteří ji ani nemohli číst, jak otřesné byla skutečnosti zde uvedené. Brožurku četlo mnoho lidí a mezi nimi i zakladatelka pozdějšího hnutí Modliteb matek Veronika a její švagrová Sandra. Také ony chtěly nejen pro své děti něco udělat.

V roce 1995 se Sandra zúčastnila katolické charismatické konference v městečku Walsingham. Zde zaslechla hlas, který ji říkal: **„Modli se za své děti."** Po chvíli ten hlas uslyšela ještě jednou. Protože se Sandra celý život za své děti modlila, *bylo jí to divné, co po ní hlas chce. Potom se dohodla se švagrovou Veronikou*, že se budou modlit jeden **desátek radostného růžence „kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila,"** aby poznaly, co od nich Pán chce. Brzy poznaly, že jsou zvány k tomu, aby důvěrně odevzdávaly svoje děti do Jeho rukou, aby On mohl působit v jejich životech. Sandra a Veronika znaly *další matky*, jejichž děti se ocitly v nesnázích, a *tak vznikla první skupinka Modliteb matek*.

Za necelé dva roky se Modlitby matek rozšířily do mnohých zemí světa. Veronika byla už babičkou, Sandra měla osm dětí. Neměly žádné prostředky na to, aby tomuto společenství dělaly reklamu. Pouze se modlily a o svých modlitbách řekly či napsaly svým známým a rodině. A Pán Ježíš sám posílal nové a nové matky a vytvářel nové skupinky. Nikoho nezvaly, nic neorganizovaly. Šly jen tam, kam dostaly pozvání. Postupně se hnutí Modlitby matek rozšířilo do více než 120 zemí celého světa a knížečka, podle které se jednotně matky modlí, byla přeložena do různých jazyků i do čínštiny a vietnamštiny.

Krátce po vzniku skupinek Modliteb matek, se mnozí **věřící muži**, jejichž manželky se modlily v Modlitbách matek, ptali, jaké je zde jejich místo. Proč se modlí jenom matky? Matky i otcové se modlili, jak to udělat. Tak vznikly skupinky **Modliteb otců.** Maurice – Veroničin bratr a Sandřin manžel – říkal, že je velmi důležité, **aby se muži setkávali sami, bez žen,** aby si mohli promluvit o problémech, které mají, a nemuseli se cítit trapně. Modlitby otců jsou ve více zemích, i v České republice a na Slovensku. Po vzniku skupinek Modliteb otců vznikla komunita Útěcha – Solace Community. Komunita zastřešuje Modlitby matek, Modlitby otců a Děti víry.

V roce 2000 byly Modlitby matek z komunity Solace zapsány Českou biskupskou konferencí jako oficiální hnutí pod názvem Modlitby matek – hnutí křesťanských matek. V Česku se v současnosti modlí stovky skupinek a stále přicházejí nové maminky, toužící odevzdávat sebe a své děti do Boží náruče.

Také v naší České misii v Chicagu se konají Modliby matek již několik roků. V současné době se ženy scházejí v kostele vždy v pátek večer po mši svaté.

Jak probíhá modlitební setkání?

Ve farnosti se setkávají maminky a společně se modlí. Odevzdáváme své děti, rodiny, farnost … do náruče milujícího Boha a modlí se společně za ně.

2-8 matek i svobodných žen, které si důvěřují a cítí potřebu modlit se za děti a mládežse setkává obvykle jednou za týden. Pokud je setkání mimo kostel připraví si domací oltář – na stůl dají kříž, rozžatou svíci - symbol živého Krista, Bibli a košíček, kam se vkládají jména dětí či jednotlivé prosby.

Modlí se obvykle podle brožurky, kde jsou krátké modlitby stejné pro toto společenství na celém světě. Setkání svěřujeme vedení Ducha sv., někdy víc prosíme, jindy víc děkujeme, chválíme atd.

Hlavními zásadami je: NERADIT– prosíme o Boží pomoc a vedení, ne o radu člověka. **MLČENLIVOST** – nevynášíme ven nic z toho, co se řeší na Modlitbách matek.

Obvyklý pořad Modliteb matek je takový:

1. Zveme Ducha Svatého, aby vedl naše setkání - Přijď, Duchu Svatý, veď naše srdce i rozum. Ujmi se vedení našeho setkání. Buď v každé naší myšlence a slovu, v každém úmyslu a motivu. Spoj nás v jednotě Ducha a ve vzájemné lásce i v zájmu o druhé. Spoj nás láskou Ježíše Krista. Amen

2. Modlitba za ochranu - Pane Ježíši, prosím tě, požehnej nám a ochraňuj nás, přikryj každou z nás svou drahocennou krví, aby se žádné zlo nedotklo ani nás ani tohoto domu. Vždyť přicházíme pokorně k tobě se svými starostmi a prosíme za své děti.

3. Modlitba za odpuštění - Pane Ježíši, přicházíme k tobě takové, jaké jsme. Litujeme svých hříchů. Prosíme tě, odpusť nám. Zcela se ti odevzdáváme, Pane Ježíši. Přijímáme tě za svého Pána a Spasitele. Uzdrav nás, změň nás, upevni v nás vnitřního člověka. Milujeme tě, Pane Ježíši, děkujeme ti, Pane Ježíši. Chceme tě následovat každý den svého života. Amen

4. Modlitba za jednotu – Pane, litujeme všeho, co nás rozděluje. Litujeme nelaskavých slov nebo myšlenek, ať jsou jakkoli nepatrné, protože mohou zničit naši jednotu. Chceme přijít k tobě, Pane, sjednoceny v srdci i mysli, proto tě prosíme, sjednoť nás nyní svou láskou. Děkujeme ti. Amen

5. Velebíme Boha modlitbami a písněmi – modlitba chval – žalm nebo zpíváme píseň

6. Prosba o spojení s jinými skupinkami matek – Milý Pane, spojujeme své modlitby se všemi skupinami modlicích se matek po celém světě. Pane, myslíme naše prosby opravdově. Promarnily jsme příliš mnoho času starostmi a pokusy uspořádat věci vlastními silami, a také nečinností. Ale teď, Pane, spojeny se všemi ostatními matkami tvé rodiny, chválíme tě a děkujeme ti za novou naději, kterou nám dáváš, když ti přinášíme své děti.

7. Čtení z Písma svatého - „V Písmu se Otec setkává se svými dětmi ve velké lásce a mluví k nim."

8. Modlitba díkůvzdání za mateřství - Díky tobě, milý Pane, za dar mateřství. Je to důstojné a požehnané povolání. Pane, často zapomínáme, jak velice nám věříš, když svěřuješ své drahocenné děti do naší péče. Prosíme tě, pomoz nám, abychom vždy uměly docenit poslání matky.

9. Modlitba odevzdání při ukládání jmen do košíčku - Pane Ježíši, přicházím před tebe jako matka. Prosím, abys žehnal mým dětem a všem dětem na celém světě. Děkuji ti za naše děti, jsou pro nás drahocenným darem. Pomoz nám, Pane, vždycky si to připomínat, zvlášť, když jsou v těžkostech. Vždyť žijí ve světě plném násilí, ve světě, který tě vždy neuznává, ve světě, kde se mohou stát terčem posměchu, když vyznají, že v tebe věří. Pomoz jim, aby byly silné. Pane, pomoz nám poznat, že ty jsi stále s námi, že s námi sdílíš radost i bolest, že jsi vítěz nad zlou mocí. Jsi s námi, když se smějeme, a pláčeš s námi v bolestech. Prosíme tě, dej nám milosti, které potřebujeme, abychom naplnily záměr, který máš s naším životem, a splnily své povinnosti v rodinách. Ty jsi všemohoucí Bůh, ty můžeš věci změnit. Obracíme se k tobě s důvěrou a láskou, protože víme, že odpovíš na naše prosby. Chceme si vždy připomínat, jak velmi miluješ nás a naše děti, a že nás povzbuzuješ, abychom ti odevzdaly své problémy.

10. Rodičovské požehnání – text najdete na str.18.

Další informace najdete na: https://www.modlitbymatek.cz/

Modlitby matek

v České Misii
9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513
se konají každý pátek po mši sv.

Mše sv. začíná v 6.00 večer
Modlitby začínají asi v 6.30 večer
Délka modliteb a zpěvů je asi 30 - 45 minut

Legenda o svaté Ludmile

Příběh pro děti, rodiče a i prarodiče

Zázraky na Tetíně

Nad hrobem sv. Ludmily na Tetíně se začaly dít zázraky. Poutníci tu opětovně spatřili v tichu tmavé noci planoucí svíce a pochodně zářící nebeským jasem.

Z náhrobku se šířila hojnost podivné a přelíbezné vůně, která převyšovala vůni všech květů okolo.

Nemocní u jejího hrobu nabyli opět zdraví. Chromí odhodili berle a mohli opět chodit.

Jeden slepec nabyl zraku, když se jen dotkl země, v níž byla sv. Ludmila pochována.

Kostel sv. Michala

Drahomíra se dozvěděla o zázracích a dostala nesmírný strach. Znamení o mučednictví sv. Ludmily by zpochybňovala její právo na panování. Na jejím dvoře se vedle křesťanských obřadů i nadále slavily svátky pohanské. Z velké bázně však poslala své lidi na Tetín, aby vybudovali kostel nad hrobem sv. Ludmily. Chrám nechala zasvětit sv. Michalovi, aby každý další zázrak, který by se tam v budoucnu objevil, byl přičítán jemu, nikoliv zásluhám blahoslavené mučednice Ludmily.

Poté Drahomíra přivolila, aby se ke dvoru nedospělého knížete Václava vrátil z dočasného vyhnanství v Bavorsku i kněz Pavel.

Václav dospívá v muže

Jara střídaly zimy a Václav dospíval v muže. Veškerá příkoří matčiných družiníků odrážel štítem trpělivosti a zbraněmi své víry. Drahomířini ozbrojenci se pokoušeli zabít i slovanské kněze, jejichž vyučováním se sv. Václav posiloval. V den své plnoletosti, kdy dospěl v muže, pozval k sobě matku i její cizokrajnou družinu a posílen modlitbou, takto k nim promluvil:

„Proč jste mi zabraňovali, vy synové zločinců, nositelé lži a mužové nespravedliví, abych se učil zákonům Pána našeho Ježíše Krista a poslouchal jeho rozkazů? Když se vám nechce sloužiti Kristu, proč aspoň jiným toho nedovolujete? Jestliže jsem až dosud musel žít pod vaším regentstvím a mocí, od nynějška to odmítám a Bohu chci z upřímného srdce sloužiti."

Václav posílá matku do vyhnanství

Tou dobou povstaly velké různice mezi vladyky, kteří dříve svěřili regentství sv. Ludmile, a těmi, kdo podporovali ničemnou stranu bezbožné vražedkyně.

Kníže Václav, staraje se o zjednání klidu, svoji matku Drahomíru, která byla příčinou veškeré zloby, poslal s největší hanbou do vyhnanství. Stihl ji zasloužený trest za to, že bez příčiny prolila krev blahoslavené Ludmily.

Sv. Václav byl však pamětliv přikázání „Cti otce svého i matku svou." Po nějakém čase proto matku povolal zpět ke svému dvoru. Důstojnosti panovnické zůstala zbavena až do své smrti.

Konec života Drahomíry je opředen záhadou. V dobrém na ni není vzpomínáno. V souboji dvou vdov o křesťanskou víru se nakonec Ludmila stala vítězem.

Václav vysílá kněze Pavla na Tetín

Kníže Václav krátce po převzetí vlády poslal kněze s doprovodem na hrad Tetín a přikázal jim: „I když najdete třeba jen kosti a prach zetlelého těla mučednice, přivezte mi je do Prahy!"

Spolu s nimi poslal i kněze Pavla, dříve jejího zpovědníka, aby ukázal, kde svaté tělo pochoval. Když začali kopat, kde ukázal, nalezli prkno, jímž bylo tělo přikryto, již zetlelé a ztrouchnivělé. V bázni se začali radit:

„Jestliže je dřevo zetlelé, tím spíše zetlelo tělo pod ním." Chtěli hrob znovu pečlivě zahrabat. Na odpor se ale postavil kněz Pavel.

„Já třeba sám hrob otevřu a prohlédnu a najdu-li jen prach z toho těla, pánu a knížeti mému jej přinesu a vůli jeho vyplním."

Všichni spatřili tento zázrak – ostatky sv. Ludmily, vlasy i oblečení, nebyly porušeny tlením a její obličej zářil, jako by byla živá

Ostatní tedy svorně pozvedli prkno. To se zlomilo a kněz Pavel spatřil div. Svaté tělo Ludmily bylo úplně neporušené. Jen obličej a šat byly pokryty prachem a hlínou, jak se prkno zlomilo. I řekl Pavel: „Budiž Pánu Bohu našemu za tento dar chvála na výsosti."

Vyzvedli přesvaté tělo ze země, očistili je, jak se slušelo, a položili před oltář a sloužili mši svatou.

Převoz sv. Ludmily do Prahy

Po vykonání svatých obřadů zabalili tělo blahoslavené Ludmily do drahocenných pláten a za zpěvu žalmů je s úctou položili na nosítka mezi dva koně. Ještě té noci se vydali na cestu do Prahy.

Třetího dne, než dorazili, vyslali nosiči ke knížeti posla s radostnou novinou, že s přispěním Boha všemohoucího tělo mučednice svaté Ludmily neporušené nalezli.

Kníže Václav svolal kněžstvo a s velkým zástupem věřících spěchal nosičům naproti. Kněží a jáhnové ihned vzali nosítka s tělem sv. Ludmily na svá ramena a vnesli je do Pražského hradu. Kníže Václav sám šel v černém oděvu nejbliže za svatým tělem, za ním starší vladykové a potom lid obecný.

V chrámu sv. Jiří položili tělo před oltář a začali mohutným sborem zpívat písně k poctě svatých mučedníků. Davy věřících i nevěřících spěchaly ve zvědavosti ke chrámovým dveřím, aby se sami přesvědčily o zázraku, který nebe seslalo.

Vystavení ostatků

Kníže Václav, po poradě s kněžími, nechal vystavit ostatky své báby před tváří všeho lidu, aby se všichni mohli přesvědčit o zázraku, že Kristus spasitel zachoval tělo sv. Ludmily neporušené.

Nikdo nemohl té pravdě odporovat, neboť všem bylo patrno, že její svaté ostatky, vlasy i oblečení, nebyly porušeny tlením a její obličej zářil, jako by byla živá. I její roucho zůstalo neporušeno a zářilo krásou, jako by bylo nedávno utkáno. Všichni, kdo tento zázrak spatřili, prohlašovali, že kněžna sv. Ludmila je nadmíru hodna veškerých poct.

Mnozí pohané, když ten zázrak spatřili, uvěřili v Pána Ježíše, a na místě ihned křest svatý přijali a své modly odvrhli.

Translace, přenesení ostatků, znamenalo v oněch časech prohlášení za svatého. Lid od té doby počal sv. Ludmilu počítat mezi svaté. Stalo se tak pět let po jejím umučení.

Uložení sv. Ludmily do chrámu sv. Jiří

Po skončení pohřebních obřadů vykopali v chrámu sv. Jiří hrob a chtěli tělo blahoslavené pohřbít. Vykopaný hrob ale náhle zaplavila voda. Ti, kteří to viděli, pochopili, že toto místo se svaté mučednici nelíbí. Zaházeli hrob a rakev postavili na něj, čekajíce na pomoc Boží.

Kníže Václav vypravil spěšně posly za biskupem do Řezna pro radu, jak má nakládat s tělem sv. Ludmily. Protože biskup nemohl pro slabost a stáří tak dalekou cestu vykonat, poslal svého zástupce s několika přisluhujícími kněžími, aby chrám vysvětil. Po uplynutí šesti dní pohřbili tělo na tomtéž místě. Voda v hrobě se už více neobjevila. Pán chtěl, aby sv. Ludmila,

Tělo sv. Ludmily bylo s úctou pochováno v chrámu sv. Jiří.

která svůj život trávila ve zbožnosti, spočinula v posvěcené půdě.

A tak bylo tělo sv. Ludmily s úctou jejím vnukem pochováno. Během jejího života došlo k velkému rozšíření křesťanství v Čechách.

Uzdravení chromého

Ve výroční den přenesení těla sv. Ludmily přinesli chudého hocha, nemocí celého zkřiveného, že nemohl ani pohlédnout vzhůru, aby prosil u dveří chrámu sv. Ludmilu o pomoc. Pán, aby dosvědčil zásluhy své služebnice, dopustil nevšední zázrak. Hoch se pojednou narovnal a nabyl opět své bývalé síly. Kolem stojící lidé zázrak uviděli a začali provolávat chválu Kristu Pánu, že skrze sv. Ludmilu ukázal svoji moc.

Zkouška ohněm

Stalo se v roce 1100. Při svěcení oltáře podala abatyše svatojiřského kláštera biskupovi sukno ze závoje sv. Ludmily, na píď široké, žádajíc aby jej také uložil do schránky se svatými ostatky. Biskup hlasitě nesouhlasil; „Paní, pomlč o její svatosti, nechej stařenku, ať odpočívá v pokoji."

Abatyše neustoupila a žádala boží soud ohněm. Na příkaz biskupa tedy přinesli veliký kotel plný žhavého uhlí. Biskup pronesl jméno svaté trojice a vhodil látku na žhavé uhlí. Vyšlehl jasný plamen kolem, ale látky se vůbec nedotkl. Závoj zůstal zcela nepoškozený. Od té doby se Ludmila počítala mezi svaté.

Roku 1142, při přestavbě svatojiřského kostela, pražský biskup Ota již nedovolil hýbat s ostatky sv. Ludmily bez souhlasu papeže. K oficiálnímu potvrzení svatosti došlo v roce 1143 papežským legátem, kardinálem Quido di Catello, při jeho pobytu v Praze.

Sv. Ludmila, babička sv. Václava, se stala vůbec první slovanskou světicí, kterou uctívají všichni Slované.

Frank Nekovář, Praha

Amerikán z Lužic (11)

Životní příběh Štěpána Příkazského

Desátého listopadu 1931 mi přišel dopis. Psal otec, že zrovna ten den bude nastupovat v Buenos Aires na vlak, což znamenalo, že dvanáctého v poledne by měl být tady. Naplánoval jsem si, že pro něj zajedu s dvojkolkou s jedním, případně dvěma koňmi.

Tak se stalo. Asi půl hodiny před příjezdem vlaku jsem už čekal na tatínka, kterého jsem dva roky neviděl. Vlak tu jezdil jednou za den, takže musel přijet tímto spojem.

Když se v dálce ozvalo táhlé zapísknutí, nastal na peróně ruch. Za malou chvíli byl přijíždějící vlak už vidět. Zasupěl a zastavil. Cestující začali vystupovat. Netrvalo dlouho a spatřil jsem přicházet otce, kterého jsem poznal podle jeho vzpřímené chůze. Nepřicházel ale sám, nýbrž doprovázel ho mladík. Vyšel jsem jim vstříc a vzal otci z rukou kufr. Otec mi představil svého spolucestujícího, a to Františka Haluzu z jakési vsi od Luhačovic. Zároveň mi sdělil, že mu slíbil na mojí čakře zaměstnání.

„Nevadí," povídám, „na čakře je vždycky práce dost."

Usadili jsme se na sulce a vyjeli z nádraží. Před cestou na čakru jsme se však ještě posilnili obědem ve Slavii. Čekalo nás čtyřicet kilometrů.

Po přijetí na čakru se otec udiveně rozhlížel. Jistě sis představoval naše hospodářství docela jinak. V Evropě už taková rozloha polí obnášela i hospodářská stavení, jako jsou stáje, stodoly a také upravené obydlí majitele. Tady nebylo téměř nic, jenom jedna nepohledná kůlna, která byla vším. Otec musel být velice zklamán, neboť sliboval Františkovi místo adjunkta. A teď se asi styděl nad tou bídou.

S radostí jsme ale uvítali, že se otec ujal kuchyně. Vařil z těch samých produktů jako paní Mesová, ale výsledek byl naprosto rozdílný. Například bramborový salát byl opravdu bramborový salát. Otec byl nejen dobrý kuchař, ale i dobrý člověk - všem sympatický. Trpěl ovšem nesmírnými vedry, která tu v letních měsících panovala. U pasu míval trvale upevněn ručník, kterým si neustále utíral pot.

Po skončení vaření už jiné úkoly neměl, a tak si vždy udělal pohodlí na skládací postýlce ve stínu stromů. Přesto asi v duchu usoudil, že jeho příjezd do Argentiny byl velký omyl. V Lužicích měl práce málo, mohl posedět v hostinci při osvěžujícím pivečku. Ke zdejšímu životu se lužická pohoda nedala přirovnat.

Usmyslel si, že musí ostatní stůj co stůj v Lužicích zadržet, aby nikam nejezdili, ba naopak aby mu máma poslala 5 000 korun na cestu zpátky, protože tady se žít nedá. Manželku v dopisech varoval, že ji tu čeká peklo, že spává v korytě s vodou, protože jinak se tu spát nedá. Stěžoval si dále na komáry, na hady a všelijakou jinou havěť.

Matka to chápala tak, že otec přehání proto, aby je zadržel doma. Jistěže se mu stýská po blahobytném životě, kdy většinu času proseděl v hospodě. Proto od ní přišla energická odpověď:

„Na změnu plánů je pozdě. Dům máme již prodán a na dohodu ohledně polí čekáme... Jen něco vydrž, když tam vydrží tisíce našich krajanů."

Tím byl otcův osud zpečetěn. Matka byla vlastně spokojena, že manžela do Argentiny dostala, neboť to byla její jediná naděje, jak ho oddálit od hospod. V tom se nemýlila, protože teď měl restaurace vzdálené nejméně čtyřicet kilometrů od čakry.

Než jsme vyřídili pro matku všechny další potřebné dokumenty, uběhly dva roky a situace v Lužicích se změnila v katastrofu. Nový majitel domu žádal, aby se mamička s dětmi vystěhovala. Museli se tak všichni tísnit v jedné pronajaté komůrce.

Do toho přišla v Evropě hospodářská krize. Továrny zavíraly jedna za druhou. Sklady byly přeplněné zbožím, ale potřebné věci neměli nezaměstnaní za co nakoupit. Lidé, kteří měli v úmyslu odkoupit polnosti od naší rodiny, kup úmyslně oddalovali a počítali s tím, že později půdu dostanou levněji. Nemýlili se. Cena z 8 000 za jednu míru spadla až na tisícovku. Po zaplacení veškerého dluhu, zakoupení lodních lístků pro čtyři osoby a výbavy na cestu nezbylo z celého majetku naší rodiny prakticky nic.

My jsme pak na čakře pracovali s vypětím veškerých sil. Já se snažil, abych dobrou úrodou bavlny zaplatil veškeré dluhy, kterých bylo nemálo. Dělníci pracovali poctivě, neboť věděli, že když nebude úroda, nedostanou zaplaceno. Jeden čas se museli dokonce obejít beze mě. Uštkl mě totiž had a bojoval jsem na lůžku o holý život.

Neměli jsme bídu ani hlad, ale museli jsme se za živobytím setsakramentsky ohánět. Ani ne tak za naším, jako za živobytím našich dělníků. Vypomáhali jsme jeden druhému, jak to jen šlo.

Ten rok nám počasí přálo. Vláhy bylo dost, i sluníčko pořádně hřálo, takže bavlnka se krásně řádkovala. Po oborání jsme ji ještě překopali. V té panenské půdě rostla přímo zázračně. Začínali jsme pomalu věřit, že všem nám bude jednou docela dobře.

Přiblížil se svátek naší republiky. Československá kolonie ho slavívala důstojně. Večer se sešli diváci, aby shlédli divadelní představení Maryša od bratří Mrštíků, a to pod taktovkou režiséra Pavluse, též výborného herce. Slavnost se konala v hotelu Slavia.

Po představení se rozproudila taneční zábava. Na ní jsem se seznámil s mladíkem a dívkou nevšední krásy. Měli snědou pleť, černé vlasy i oči, oba byli vysocí a štíhlí, zkrátka krasavci. Představili se mi jako sourozenci Jožka a Marka Bulganovi od Skalice na Slovensku. Překvapilo mě, že žijí asi jen pět kilometrů od mojí čakry. Pozval jsem je tedy na příští neděli na návštěvu. Neodmítli.

Očekávaný den nastal a k nám do brány zatáčel vůz a na něm kupa lidí. Přijela celá rodina. Přivítal jsem je s upřímnou radostí a snažil se je pohostit co nejlépe. Pak se rozvinula přátelská

beseda. Při ní jsem si dodal odvahy:

„Pani Bulganová, kdyby byla vaše Marka malinko starší, poprosil bych vás, abyste mi ji dali za ženu."

„Veď už má patnáct let! To ani já som viacej nemala, keď som sa sobášila. Veď ste fešák, k tomu máte také pekné gazdovstvo. To už je volačo. Pro Marku i pro nás by to bola velká čest!"

Po příjezdu otce musel Mesa vyklidit svůj kout. Pomalu si vystavěl vlastní chaloupku poblíž našeho dvora a tam se přestěhoval se ženou a děckem. Měli tam klid. Někdy až velký. Několikrát zaspal a musel jsem ho napomenout. Zlost si pak vylíval na ubohých zvířatech. Vola téměř ušlehal, že padl na zem. Byl to jeden z těch pěti volů, kterého mi nechal Mondolo bezplatně na práci s podmínkou, že když se některý ztratí nebo uhyne, bude mě to stát 100 pesos.

Vůl musel být zařízntut a masem jsem chtěl obdarovat sousedy, jak tomu bylo zvykem ve staré vlasti. Jednu nohu jsem se rozhodl darovat rodině Bulganově a poslal tam s ní Frantíka. Do cesty se mu připletl Pepík od Bočků, který si na Marku myslel, a že pojede s ním. A tak jeli. Bulgan se zeptal, co vezou.

„Stefanovi zdechl vůl, vám posílá kus masa," přispíšil si s odpovědí Pepík.

„Čo som pes, abych žral mršinu? Vraťte to Stefanovi!"

Chlapci se otočili a jeli zpět. Maso hodili kamsi do lesa. Mně to, co se událo u Bulganů, neřekli. Asi až za deset let mi Frantík vysvětlil, proč mě potom Bulganovi nepřijali a odmítli oplatit návštěvu. Byl jsem tam nevítán. Otočil jsem koně, a ačkoli jsem nechápal proč, věděl jsem, že naděje na Marku jsou pryč.

Nevzala si ani Pepíka. Svatbu měla až s ředitelem pojišťovny. Muž jí však brzy onemocněl tuberkulózou a museli opustit horké Čako. Potom jsem o Marce už nikdy více neslyšel.

Byl Silvestr, poslední den v roce. Přátelé mě pozvali do Slavie na obzvláště veselou zábavu. Jaroslav Pavlus, nájemce hotelu, se vsadil s některými čakráři o několik beden piva, že přiveze keř bavlny s rozpuklými bobulemi.

Čakráři považovali za nemožné najít na Silvestra rozpuklé bobule, poněvadž první bavlna se otvírala vždy až koncem ledna. Těšili se na to, že se zadarmo napijí. Jednalo se o poměrně velkou sázku. Čekali, že Pavlus bude platit jako mourovatý.

Pavlus byl ale mazaný Pražák. Věděl, stejně jako já, že kořen z minulého roku dozraje o pět týdnů dřív, než ta nejranější bavlna. Staří čakráři si to neuvědomili. Pavlus tak sázku vyhrál, avšak s podvodem.

Po Novém roce dozrála kukuřice. Museli jsme si půjčil od souseda stroj na její zpracování. Dali jsme se do práce. Jeden točil klikou, jiný házel lopatou klasy do stroje, třetí pak sypal čistou kukuřici do připravených pytlů. Čtvrtého jsme měli v rezervě, musel střídat toho u kliky, neboť to byla práce nejúnavnější.

Když jsme vezli úrodu do města, zaskočila nás subtropická bouře. Z oblohy se lily proudy vody, silný vítr se prohánět krajinou a voli nechtěli pokročit dopředu ani krok. Musel jsem tu bouři přečkat u kraje lesa, kde byl nápor toho nečasu menší. Po dešti zůstala všude voda, byla jako moře bez konce, neboť Čako je nesmírná rovina a voda neměla kam odtéci.

Jindy by nám cesta trvala jednu noc, ale následkem bouře se protáhla na čtyři dny. Navíc mi u Derků nabídli za tunu kukuřice 40 pesos, přičemž náklady činily o 5 pesos víc. Na každé tuně jsem tak prodělával. Uvědomil jsem si, proč je tady bavlna „bílým zlatem" a proč je tím „zlatem" jenom ona.

Než jsme se stačili vrátit z města, bavlnu na polích mi sežraly housenky. Mohli jsme sesbírat až osmdesát tun, kdyby se to nestalo. Dělníci mi na základě toho utekli jinam. Nasbíralo se jenom dvanáct tun, a to ještě bavlny nevalné kvality. Něco se dalo Derkům na dluh, něco na živobytí, něco dělníkům. Zůstaly mi další nemalé dluhy ve výši asi 8 000 pesos. Čakra se vším všudy mohla mít cenu asi 3 000 pesos. Tolik práce a starostí přišlo vniveč.

Musel jsem se jet poradit k Derkům. Zapřáhl jsem čtyři koně a jel si s nimi pohovořit. Moje návštěva jim nebyla příliš po chuti. „Můžu počítat s vaší pomocí a začít pracovat? Nebo mám všeho nechat?"

Mladší bratr odpověděl:

„Pracovat musíš dál. My pak... když jsme řekli A, tak musíme říct také B. Nejsme zvyklí dávat na úvěr v čase, když se ještě na poli nic nezelená, ale když už jsi tady s povozem, něco ti naložíme."

A nechal mi účetním napsat poukázku na potraviny, které pak dělníci naložili na můj vůz. Jednání bratrů jsem musel ocenit, i když to neudělali z lásky k bližnímu. Bylo to jednání obchodní, ale znamenalo pro mě velkou pomoc. Bez ní bych si to neuměl vůbec představit. Přitom jsem pro ně nebyl ojedinělý případ. Kolonie byla rozsáhlá a většina kolonistů byli podobní začátečníci jako já.

Po příjezdu domů byla porada, jak se co nejlépe připravit na léta 1931-32. František Horný prohlásil, že peníze nepotřebuje a že chce pokračovat u mne. Navíc mě žádal, abych přijal taky jeho přítele Antonína Volfa. Franta byl dělník prvotřídní, proto jsem uvěřil, že Toník bude něco podobného, a zaměstnání jsem mu slíbil.

Mesa pravil, že chce zkusit štěstí asi sto kilometrů jižně od nás. Jeho odchodu jsem nelitoval. Potom ještě jeden dělník řekl, že odejde na čakru za svým strýcem. Oba jsem nahradil a naplánoval zasít o pět hektarů bavlny více než loni, a také tři hektary slunečnic. Hodily se ke krmení dobytka i malých kuřat. Také jsme zasadili cibuli, česnek a brambory.

Toník Volf nepocházel ze zemědělské rodiny a bylo znát, že vyrostl ve městě. Pomalu, ale hodně pomalu se zapracovával. Uměl však jednat s lidmi. On a můj otec byli velcí přátelé.

Jednou nás přepadla nemilá událost. Když šel Toník do ohrady pro dobytek zapřahat voly, vrátil se se zprávou, že jeden vůl chybí. Nevěděl jsem, jak se to mohlo stát. Osobně jsem večer dobytek zavíral. Vešel jsem nyní do ohrady a v jednom místě ji našel prolomenou. Vůl byl jistojistě ukraden. Byl to už druhý vůl od Mondoly, tratil jsem dalších 100 pesos.

Sedl jsem na koně a jel na policejní stanici oznámit krádež vola. Tam mě přivítali se smíchem:

„Že se ti ztratil vůl nebo něco podobného?"

Když jsem přisvědčil, policajt mi poradil:

„Hleď zjistit, kdo to provedl, a já pak zakročím."

To mi připomnělo moje dětství, v němž nám prarodiče vyprávěli, jak se na uherské straně smávali četníkům:

„Chycte mi ho, svažte mi ho, já ho povedem."

Jelikož jsem měl dojem, že se mně policajt posmívá, odpověděl jsem:

„Když zjistím, kdo mně vola ukradl, seberu své dělníky a uděláme s revolvery pořádek i sami!"

„To udělat nesmíš, to by bylo protizákonné!"

Sedl jsem na koně a mířil k domovu. Bylo docela možné, že vola ukradli moji sousedé, a to dokonce s policejním svolením. V několika chatrčích jsem totiž viděl čerstvě nakrájené maso, pověšené na drátě k usušení. Ale copak jsem si mohl dovolit vejít k domorodci s otázkou, kde vzal tolik masa? Určitě by na mě namířil revolver. Práva bych se nedovolal.

Ztrátu vola jsem byl nucen oželet, později ho i zaplatit. Když však můj dělník Majerník viděl, že dobytek potřebuji, nabídl mi svoje úspory.

Asi za týden hnali pastevci ze severu kolem naší čakry stádo hovězího dobytka. Ptal jsem se, nemají-li nějaký dobytek na prodej. Odpověděli, že ženou dobytek na jatky, ale že mají patnáct kusů navíc a ty že by odprodat mohli. A tak jsme si vybrali osm mladých tříletých volků a dvě krávy na dojení. Kus mi dali za 30 pesos. Potkal jsem souseda Bočka. Navrhl jsem mu, zda by se všichni přistěhovalci nemohli sejít u mě na poradě a pohovořit si o dalším životě mezi Guarany. Neměl jsem ale ani na pohoštění sousedů. Naštěstí mi zase nabídl pomoc jeden můj dělník a zapůjčil mi pár pesos. Koupil jsem pět litrů vína a litr rumu. To víno mi majitel obchodu Rafael Milisavič hned přinesl, ale rum neměl. Ptal se, jestli by to nemohla být grapa. Nebyl jsem znalec likérů, ale lepší byla do čaje grapa než nic.

Mezi zakoupeným dobytkem byla i kobyla, která brzy dala hříbě. Mělo pěknou červenou barvu a bílou hvězdu na čele. Ačkoliv bylo později už přes rok staré, vůbec neporostlo. Zkoušeli jsme na něm jezdit bez ohlávky a bez sedla, jenom tak po indiánsku.

Když ho jednoho dne u nás spatřil velkoobchodník Riera, nabídl mi za něj šest pytlů mouky, což při ceně 12 pesos za pytel bylo 72 pesos. A to byla to cena více než dvojnásobná oproti pořizovací. Pomohlo by mi to v mé nynější tísnivé finanční situaci. Přesto jsem se k prodeji nedal zlákat. Chtěl jsem to krásné zvířátko darovat našemu Cyrilovi, který měl už brzy přijet s rodinou. Ale ani v tom mi nepřálo štěstí. Hříbě mi zanedlouho rovněž někdo ukradl.

Září roku 1932 bylo příznačné tím, že přineslo tichý, avšak vydatný déšť. Pole byla poorána v době sucha, takže na nich byly hroudy jako putny. Po tomto dešti se daly rozhrabávat, jako by byly z másla. Zaseli jsme na čtyřicet hektarů bavlny, pět hektarů kukuřice, tři hektary slunečnice, pět hektarů kafiru a něco burských oříšků a melounů.

Přišel ještě jeden deštík a bavlna už vylézala z půdy. Hned potom se musela obórávat a překopávat. Nemohl jsem ale do práce vzít každého dělníka, který se mi přihlásil, protože jsem neměl peněz. Musel jsem vzít jenom lakové, kteří byli ochotni na peníze počkat.

Začaly se nám ztrácet slepice. Pojal jsem podezření, že zlodějem bude někdo z mých námezdných dělníků, protože když jsem přecházel kolem jejich obydlí, našel jsem tu a tam roztroušené peří. Přemýšlel jsem, kdy na ty slepice zloděj chodí. Ve dne to možné nebylo, v noci by ho zase na dvůr nepustili psi. Pak jsem si vzpomněl, že každý večer odchází z místa pracoviště jeden dělník s omluvou, že si něco zapomněl. To bude asi ono, řekl jsem si. Ve chvíli, kdy mě jeden zaměstnává, druhý jde pro slepici. Dal jsem chlapcům pokyn, aby dělníka sledovali, až si přijde pro něco zapomenutého.

A opravdu. Večer zase přišel s velkou omluvou, že zapomněl ve dne koupit cukr. Jeden dělník se mnou hovořil druhý se kradl ke slepicím. Tentokrát však nemel štěsti. Musel se prodírat přes větve, jedna slepice z nich spadla a začala kdákat. Chlapci na zloděje vykřikli. Postava se rozběhla do polí.

Došlo mi, že žiji mezi obyvateli národa, který v krádeži spatřuje šikovnost a ve vraždě statečnost. A že se musím bránit. Dobytek i slepice jsme proto obehnali novou ohradou se zámkem.

V pilné práci uběhlo září i říjen. Začátkem listopadu nás potom překvapila zpráva, že státní banka bude dávat pomocnou půjčku k okopání bavlny. Se sousedem Bočkem jsem se dohodl, že vyrazíme do banky spolu.

Do města jsme přijeli před večerem. Boček měl ve městě švagra, zajeli jsme k němu. Při vypřahání koní jsme zaslechli, jak domácí paní peskuje svého muže a vyčítá mu, že si příbuzný přivedl také souseda, že mají dost svého vydání a že nemohou živit celou kolonii. Oba nás to nepříjemně překvapilo. Cítil jsem se těmi slovy ponížen. Otočil jsem se a bez meškání si to namířil do středu města. Ulehl jsem na trávu ve dvoře hotelu Slavia a víc na to nemyslel.

Ráno jsem vykročil ke státní bance. Už tam čekali čakráři. A přicházeli další a další, až kolem mě byl chumel. Udělalo se mi nevolno a omdlel jsem. Lidé mě odnesli do kanceláře ředitele banky. Když zjistil, že je to ponejvíce z hladu, dal mi 5 pesos, abych se šel naproti do hotelu Moravia nasnídat. Šel jsem tedy. Paní Marvánková mi v hotelu připravila celý talíř jídla, a ještě přidala půl litr čerstvého piva. Po snídani jsem se vrátil do banky. Tam jsem už jen podepsal připravené papíry a bylo mi vyplaceno 800 pesos, které jsem požadoval. Řediteli banky jsem upřímně poděkoval za jeho lidskost a vrátil mu s díkem půjčenou pětku.

Od toho dne začalo mezi námi přátelství. Vittorio nechyběl na žádné české zábavě. Říkával:

„Mám rád Čechoslováky, poněvadž jsou dobří pracovníci, čestní a poctiví lidé, kteří se dovedou veselit na sto procent. Toho Příkazského mám však nejradši."

Skončily mi i těžkosti při vyřizování záležitostí v bance. Ředitele jsem si vážil. Povídalo se o něm, že měl zásluhu při záchraně velké sumy peněz.

Koupil jsem si noviny a hned na titulní straně se psalo: „Válka Paraguaye s Bolívií." Tu jsem si vzpomněl na školní léta,

kdy nám učitel vysvětloval, že mezi těmito zeměmi je území nikoho, které nikdo nechce. Byl tam nepřístupný prales. Proto se ani jeden ze států na tomto území nepostaral o vybudování komunikací. Teď se však situace rychle měnila.

V tom nehostinném území se našla ložiska cínu a nafty. V Bolívii byla vytvořena americká společnost pro těžbu jmenovaných surovin. Téměř současně se v Paraguayi vytvořila anglická společnost za tím samým účelem. Americká jednala rychleji a nabídla paraguayskému prezidentovi velkou sumu peněz za to jinak nežádoucí Čako. Ten tu sumu rád přijal v domnění, že udělal velmi dobrý obchod.

To však nebylo po chuti společnosti anglické, a ta proto rozpoutala proti prezidentovi kampaň. Musel odstoupit. Situace se ale nezlepšila. Američané tvrdili, že to území mají právoplatně koupeno. Požádali Bolívii, aby jejich zájmy podpořila nasazením armády. Rozpoutala se tak válka, která přinesla tisíce nevinných obětí. Trvala tři a půl roku. Nakonec byla urovnána argentinským ministrem zahraničí tak, že sporné Čako bylo rozděleno na dvě stejné poloviny.

V našem boji o kulturu zvanou bavlník jsme opravdu nepoznali dlouhou chvíli. Bavlna je rostlina velmi choulostivá a přátelství s plevelem naprosto nesnáší.

Když nám řádný déšť půdu důkladně namočil a čakerské sluníčko ji pořádně zahřívalo, celé pole se do tří dnů zazelenalo a bavlna povyrostla do výšky tří centimetrů. Za další tři dny už byla deseticentimetrová.

Když pršelo tak, že se týden do pole nedalo vkročit, muselo se vše zaorat a zaset znovu. To se dalo udělat jen do Vánoc. Později by bavlna už nedozrála. Proto jsme měli raději roky suché než mokré.

Jakmile ale zapršelo, mezi mojí čakrou a čakrou souseda Vítka vznikla asi obrovská laguna, pravý ráj pro lovce. Prohánělo se v ní spousta kachen, vodních slípek i divokých krocanů. Na březích žilo množství srn, tři druhy zajíců, tapír, mravenečník, bažant, koroptev. Nechyběla ani zvěř dravá, například jaguár, puma, liška, medvídek, krokodýl... Jak říkám - ráj bez jakéhokoliv povolení k lovu.

Střílelo se tam dle libosti po celý rok. Často nejen pro potřebu nasycení, ale pro zábavu. Vzpomínka na moje poranění před léty mi ale vnutila přímo odpor ke zbraním. Držel jsem je jenom k sebeobraně. Měl jsem brokovnici, dvouhlavňovou i jednohlavňovou, a také kulovnici. Nikdy jsem je ale neobrátil proti člověku.

Dočkali jsme se i potěchy. Bavlna byla překrásná. Byla prvotřídně obdělávána, příznivé bylo i počasí. Nedalo se ale začít pracovat dříve jak po čtvrté hodině odpolední a končilo se před jedenáctou hodinou večerní. Teplota v tomto kraji dosahovala až 49 stupňů ve stínu.

Jedné takové horké soboty, když jsme utekli před horkem do stínu stromů, ukázal se na obloze mrak. Byl však odlišný od obyčejných mraků. Byl nějak zvláštně pohyblivý. A blížil se k nám. Když připlul až nad naše hlavy, začaly se z něj sypat kobylky. Byly cihlově červené. Celý kraj tak zčervenal jako při večerním soumraku.

Jeden dělník rychle přihnal koně, které jsme všechny osedlali. A honem pryč. Na koho se koně nedostalo, musel odhánět kobylky plachtami a bubnovat do starých hrnců. Prosto to byl marný boj. Kobylky sežraly, co se dalo. Bylo to s nimi jako s úrodnými a neúrodnými roky: sedm let obtěžovaly, sedm let daly pokoj.

V čase boje s kobylkami mi náhle přišel dopis z Buenos Aires, v němž mi matka oznamovala, že ona, obě sestry a bratr Cyril přijeli do hlavního města Argentiny. Za dva měsíce že budou v Sáenz Peni.

Příjezd jsem očekával s velkou dychtivostí, zároveň s nesmírným rozechvěním či obavou, jak přijmou tu nelidskou chatrč, ten cikánský způsob života, boj s kobylkami a jiné nepříjemnosti.

Čekal jsem netrpělivě na nádraží města a nemohl se dočkat vlaku. Konečně vjížděl do stanice. Naši s sebou měli velké množství kufrů. Udělal jsem jen dobře, když jsem zapřáhl do pohodlného péráku čtyři koně.

Přivítání bylo oboustranně radostné. Kufry a balíky jsme naskládali na vůz. Každý si tam udělal největší možné pohodlí. Pak jsem švihl do koní, abych co nejrychleji své milé zavezl do hotelu Slavia a tam jim poskytl malé pohoštění. Naproti hotelu si ještě museli zakoupit moskytiéry a sombrera, takže z přivezeného kapitálu 18 pesos jim zbyla prakticky nula.

Po zastávce ve Slavii jsme se vydali směrem severním, k naší čakře. Usilovně jsem přemýšlel, jak je mám připravit na tolik nemilých věcí, které je čekají. Avšak matka mě nenechala dlouho přemýšlet:

„Tak povídej, chlapče, jaké je to tvoje hospodářství? Veliké, pěkné?“

„No, mami, leze to ze mě, jako z chlupaté deky. Veliké? Snad. Avšak pěkné? Nevím, jak se vám to bude líbit. A hlavně teď, když je to zničené od kobylek.“

„Nu, přece myslím, jaký máš dobytek, jak je upraveny tvůj dům, jakou barvou ho máš natřený?“ hrnula se jedna otázka za druhou.

„Natřeno... Tam se přece nic barvit nedá. Je to šalanda postavená z kůlů, pak je vše zamazáno blátem a kravinci. Je to popraskané, jako když u nás v Lužicích vyschla bažina. Vždyť na to by ani štětka nepřilehla.“

„A nábytek, jaký tam máš?“

„Nábytek?“ rozpomínal jsem se. „V jednom rohu té šalandy spí Mesa s rodinou, v jiném visí chomouty, v jiném zase spí slepice, neboť venku by nám je všechny pochytali. Pak tam máme ještě každý takovou skládací postýlku, které říkáme katr. Tu ráno postavíme do kouta. A to je vše...“

„Cožpak stůl, lavice, židle, skříně na šaty - takový nábytek tam nemáš?“

„Ne, mami, z toho všeho, co jmenujete, tam nemám nic...“

Zesmutnělá matka pravila:

„To je ubohé. Jak to vlastně jíte? Na čem sedíte?“

„Otec dá každému porci na talíř a sedneme si na zem. Po skončení jídla se moc nebavíme a jdeme hned zapřahat.“

Mamička viděla, že jsem zesmutněl, a obrátila:

„Nic se neboj, však to nějak společně upravíme. Podívej se, co ti nesu!“ a ukazovala mi plechovou lahvičku, na níž bylo napsáno „sidol.“

„Nepoznáváš to, vid'? Je to příprava k čištění klik. Jistě máš kliky bronzové, jak jsme měli v Lužicích, že? Zde se to asi těžko dostane, proto ti to vezu.“

Úplně jsem oněměl a pomalu vykoktal:

„Ne že nemáme bronzové kliky. My nemáme ani dveře.“

Do matky jako kdyby hrom udeřil.

„Víte, maminko, máme tam jen díry. Jedna je široká na projetí vozem, další dvě jsou menší. Nemáme tam dveře, proto tam příjemně protahuje. Jen u komůrky, kde máme uloženou potravu, dveře jsou, avšak bez nějaké kovové kliky. Je tam pouze jedna dřevěná zástrčka, na kterou přece sidol potřebovat nebudeme.“

Trvalo dosti dlouho, než se matka probrala z překvapení. Začala dále jaksi nejistě:

„Nevím, jak pochodím, když ti řeknu, že vezu záclony, které jsem uháčkovala, když ses chtěl ženit. Teď, když se dozvídám, že máš ten barák v takovém stavu, nevím, kam to pověsím.“

Snažil jsem se jí to vysvětlit:

„Víte, mami, do těch dveří to věšet nemůžete. Pletlo by se nám to kolem hlav. Okna pak nemáme opravdu žádná. Jedině že bych tam udělal ještě nějaké díry.“

To však maminka už nemohla unést a rozplakala se. Pak změnila řeč a ptala se, jak dlouho bude cesta trvat.

„Máme ujeto asi deset kilometrů. Zbývá ještě třicet. Ty však nemusíme ujet už dnes. Za lesem bývají Poláškovi, naši přátelé. U nich můžeme přespat, pobesedovat a ráno vyjet. Kolem poledne bychom byli doma.“

Matka už nechala vyzvídání a snažila se mě uspokojit povídáním o nějakých novostech z našeho kraje. Tím nám čas utekl a blížili jsme se k čakře Poláškových. Pantáta Polášek, starý to rakouský šikovatel a výborný hostitel, nás už očekával. Paní Polášková potom navečer mamičce i všem ostatním rozmlouvala jejich starosti:

„Víte, na čakře je večeře připravena jedna dvě z toho, co hospodářství dá. S noclehem je to podobné. Vysypou se dva pytle bavlny na zem, natáhne se poslánka, peřinku si dáte pod hlavu, najdete tenkou deku na pokrytí - nu, a spíte jako v bavlnce.“

Cestovatelé byli utrmácení, nevyspalí, takže se probudili druhý den, když už slunce svítilo do kuchyně. Panímáma Polášková už měla usmažený hrnec vajec, k tomu připravený hrnec mléka. Po vydatné snídani jsme upřímně poděkovali, rozloučili se a vyjeli.

Jak jsem předvídal - před polednem jsme vjížděli na náš dvůr. Otec právě dovařoval oběd pro dělníky i pro nově rozmnoženou rodinu. Nevítal ji vesele. Stále v něm dřímala naděje, že máma nikam nepojede a těch žádaných 5 000 Kčs mu pošle na cestu. Teď mu však došlo, že návrat do Lužic je v nedohlednu. Myslím, že měl i slzy v očích. Bylo to pro něj až příliš kruté. Posezení při čerstvém pivečku se mu neodvratně vzdálilo. Matka ho však uklidňovala:

„Táto, už jsme všichni pohromadě. Dáme-li se všichni do práce, zmůžeme hodně, vždyť jsme už všichni dospělí. Uvidíš, že nám to půjde dobře. Nu a teď mi ukaž sporák, na kterém vaříš.“

„Jaký sporák? Vařím na zemi za barákem.“

„Táto, ty stavitel, a vaříš na zemi? To se nestydíš?“

„Pohleď, dotáhne se z lesa kláda a hoří ve dne v noci. Když dohoří, dotáhne se s voly jiná. Takže stále máme věčný oheň.“

„A co když přijde déšť? Co uděláš?“

„Hodím na ten hořící konec dřeva kus plechu, který nedopustí, aby oheň uhasnul.“

Po té rozmluvě matka nakoukla do našeho obydlí. V jednom koutě spatřila oponu, za níž spával Mesa s rodinou, v koutě druhém chomouty na věšácích a v koutě třetím bidýlka a pod nimi slepičí trus. Uprostřed místnosti uviděla velkou jámu a ptala se, co tu dělá. Museli jsme vysvětlovat, že to bylo sídlo kachny s dvanácti kachňátky. A potom malého selátka. To nejprve malý důlek rozrylo a potom rozšířilo.

„Povídáš kačenky, prasátka, jamka? Tohle je ale jáma, kde se může utopit i kráva. Vždyť cikáni v Evropě to mají lepší, než to máte vy tady!“

Frantík se pokusil zmírnit její rozčílení:

„Na Myjavě jedné bosorce tekl přes síň potok. A bylo to moc romantické.“

„My nejsme žádné bosorky!“ zlobila se máma.

Sestra Lidka se pokusila zmírnit spor, proto také tvrdila, že je to opravdu romantické.

„Co je na tom romantického? Je to bída, mizérie. Cožpak je normální žít v takovém prostředí?! Že pracujete, to není omluva, pracovat musíte, jinak byste museli žebrat. Přece však se musí vytvořit prostředí tak, jak se na lidi patří. Je normální mít takovou jámu v místnosti, kde se žije? To se musí změnit.“

Bylo vidět, že se mezi kapry ocitla štika, která měla smysl pro pořádek. Museli jsme se tedy podvolit matčině vůli, co se týče úpravy životního prostředí kolem. Dali jsme se tedy do toho.

Otec udělal formu na dvě cihly, ta se plnila připravenou směsí bláta a nasekané trávy. Takovému výrobku jsme v Evropě říkali kotovice. Z nich jsme po jejich vysušení začali stavět zeď, která rozdělila místnost na dvě půlky. Pak jsme ještě rozdělili jednu z těch půlek na dvě světničky. V jedné se ubytovali rodiče, ve druhé já. Otec, vyučený tesař, připravil futra. Naposledy se vystavěly kamna i komín. Pak následovalo bílení. První bylo ubohé. Až třetí bylo sněhobílé. Modrou barvou se udělala obrovnávka. Až potom si maminka oddechla. Z chatrče se stával dům. *Pokračování příště.*

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou I.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Hrubý bor u města Uherské Hradiště

Uherské Hradiště je město patřící do Zlínského kraje České republiky. Rozprostírá se JZ směrem od krajského města Zlína. Leží na levém břehu řeky Moravy. V současnosti v něm žije asi 25 tisíc obyvatel. Spolu se Starým Městem a Kunovicemi tvoří městskou aglomeraci s přibližně 38 tisíci obyvateli. Uherské Hradiště je odedávna přirozeným středem Moravského Slovácka, regionu proslulého svébytným folklórem, cimbálovou muzikou, kvalitním vínem, výbornou slivovicí, bohatě zdobenými kroji a řadou po staletí zachovávaných tradic. Uhersko-hradišťské gymnázium bylo založeno roku 1884. Historické jádro města bylo prohlášeno městskou památkovou zónou.

Hrdinská smrt hejtmana Zikmundova vojska (J. Kočí, 1936, perokresba)

V místech nynějšího města se kdysi řeka Morava štěpila na 2 ramena a vytvářela ostrov. Na ostrově stála od nepaměti kaple, zasvěcená sv. Jiří. Město Uherské Hradiště bylo založeno dne 15. 10. 1257 českým králem Přemyslem Otakarem II. Ten byl tehdy ve stavu nepřátelství s uherským králem Bélou IV. (král Béla IV. panoval v letech 1235–1270).

Aby zabránil vpádu uherských vojsk do svého království, rozhodl se Přemysl Otakar II. vybudovat linii pohraničních pevností. Země Morava byla už tehdy významnou součástí Českého království. Uherské Hradiště mělo být jednou z takto budovaných pevností, bylo proto vystavěné jako hrazené město. Do takto vybudovaného Uherského Hradiště, kromě svých vojáků, převedl původní obyvatele sousední trhové vsi Weligrad, část obyvatel dnešního Starého Města a také obyvatele vsi Kunovice.

Jako všechna pohraniční města, tak i Uherské Hradiště a jeho okolí bývaly dějištěm častých bojů. Tak tomu bylo i v dobách husitských válek. Tehdy se země Morava rozštěpila na dva znepřátelené tábory: na silnější husitský a slabší, který stál na straně císaře a krále Zikmunda Lucemburského. Město Uherské Hradiště bylo sídlem Zikmundovy vojenské posádky. Ta čas od času podnikala výpady do husitských měst a do husitských vojenských táborů a shromaždišť.

Jednou se oddíl Zikmundových vojáků vracel z výpadu proti husitům do své posádky v Uherském Hradišti. Muži odpočívali ve stínu lesa nad vesničkou Mistřice. Vtom spatřili husity, kteří tudy táhli k městu Uherský Brod. Vůdce Zikmundových vojáků, mladý a neohrožený hejtman, sice správně odhadl sílu nepřítele, ale přes to, že husité byli v početní převaze, rozhodl se na ně nečekaně udeřit. Jemu podřízení velitelé ho varovali, ale marně. Jakoby neviděl a neslyšel. Jen hořel touhou po hrdinském činu a vyznamenání.

Zazněl povel k útoku. Jako podráždění sršni se uhersko-hradišťští vojáci vysypali z lesa a vrhli se na husity. Zprvu se zdálo, že útočníci vyhrávají, řady husitských obránců se viklaly. Najednou se však karta obrátila a husitské rány se na útočníky sypaly jako prudké jarní krupobití. Zikmundovi vojáci se dali na ústup. Vtom se jejich hejtman zastavil u stromu borovice, opřel se o ni zády a vykřikl: „Vydržte! Vydržte! Přísámbohu, od této borovice se nehnu, dokud nezvítězím nebo nepadnu!“

Husité s obdivem hleděli na statečného velitele, který se s nimi bil jako lev. Málo mu bylo platné jeho hrdinství. Jeho vojáci utíkali z boje, jakoby jim koudel hořela v patách. Nakonec zbyl hejtman u borovice sám, přičemž krvácel z mnoha ran. Poslední a smrtelnou ránu mu dal husitský lučišník. Šíp z jeho kuše proťal hejtmanovo hrdlo a přibil ho ke kmeni borovice.

Poklonili se husitští vojáci hejtmanově statečnosti. Sňali jeho tělo a pochovali je v plné zbroji se všemi poctami do hrobu, který vykopali několik metrů od borovice. Na hrob pak nechali položit kámen s vytesaným letopočtem a s vytesanou siluetou nebožtíkova meče.

Památník se uchoval až do nedávné doby, dlouho byl uložen v hradišťském muzeu. Borovice vyrostla a stal se z ní mohutný strom, vévodící místnímu okolí. Lidé ji měli v obzvláštní úctě a ponechávali kolem ní neobdělávané místo přibližně kruhového tvaru. Borovici nazývali Hrubý bor, což v dnešním českém jazyku znamená: Velká borovice.

Z knihy Karla Kallába
Pověsti hradůmoravských a slezských
připravil Jiří Kachlík.
Brno, Česká republika

Obrázek na zadní straně:
Nahoře pohled na dnešní Mistřice.
Uprostřed náhorní rovina,
kde v roce 1469 řinčely meče.
Dole Hrubý bor dnes a na archivním
snímku, jak vypadal, než jej
11. července 1968 poničila vichřice

